

Za varstvo okolja vložili
več milijonov evrov

Kako smo poslovali
v letošnjem letu?

5

14. svetovna
aluminijska konferenca

6

Kako smo poslovali
v letošnjem letu?

8

Vidni napredki
projekta Alumobil

12

Proizvodni proces RRT

16

Športne igre sindikata
Skei v Slovenski Bistrici

Nina
Juhart

Ko začnemo razmišljati o okolju, nas pogosto prevzame občutek nemoči, saj menimo, da smo sami »premajhni«, da bi naše vedenje lahko imelo večji učinek na zmanjševanje onesnaževanja. Razmišljanje nas, žal, pogosto vodi v to smer, da vedenje enega od šestih milijard prebivalcev našega planeta težko prinese odločilne rezultate, vendar takšno razmišljanje ne vodi nikamor. Če bi veljalo, da delovanje in mnenje enega človeka ne prinese sprememb, potem ne bi bilo sprememb sistemov, revolucij. Temnopolti ljudje bi še zmeraj delali kot sužnji, ženske še vedno ne bi smele na volišča, delavci bi še vedno delali po 14 ur na dan za mizerne plače ... Spremembe so mogoče, vendar se morajo pričeti na pravi način in zajeti zadostno število ljudi. Takrat se energije med sabo združijo in doseže se večji učinek. Varovanje okolja postaja vedno bolj vroča tema, vendar se ljudje v svojem vsakdanjem življenju potreb po odgovornem odnosu do narave še vedno premalo zavedamo. Najverjetneje zato, ker neposrednih posledic dejansko nihče še ne čuti. Dosežejo nas novice o topljenju ledu na severnem polu, o večanju puščav, priča smo vedno bolj muhastemu vremenu, poplavam in toči, vendar nas vse skupaj še vedno premalo prizadene, da bi se odločili in skušali spremeniti svoje ravnanje z okoljem. Občutku nevpletenosti se pogosto pridruži še občutek nemoči in zato vse ostaja, kot je bilo. Kar nekaj so pripomogli državni ukrepi, ki so pri onesnaževanju okolja omejili podjetja, prav tako so vplivali na splošno potrošnjo. Na primer: danes kupujemo neosvinčen bencin, saj so pred leti ugotovili, da ima bencin, ki vsebuje svinec, zelo negativne vplive na človeka. Države se v zadnjih desetletjih prav tako trudijo, da omejijo podjetja, ki predstavljajo velike onesnaževalce okolja. Svet se je začel zavedati pomena varovanja okolja, saj si bomo le na tak način zagotovili prihodnost našega planeta. Varovanje okolja postaja trend, ki počasi zajema prebivalstvo, potrošnike in podjetja. Trenutna recesija bo prinesla preobrat moči na trgu in pri tem se bodo obdržali tisti, najnaprednejši, tisti ki bodo uspeli iti korak s časom in prepoznati nove potrebe trga, ki postaja vse bolj okoljsko ozaveščen. Postanite del tega gibanja, kupujte izdelke, ki so okolju prijazni, zmanjšujte porabo energije, ločujte odpadke in s tem pripomorite k temu, da bodo tudi generacije, ki prihajajo za nami, lahko uživale v lepota narave.

Nina Juhart,
urednica Metalurga

Za varstvo okolja vložili več milijonov evrov

DOMINIK STRMŠEK IN BARBARA HRIBERNIK-PIGAC
O INVESTICIJAH V OKOLJE

Kaj zahteva direktiva REACH in kako se Impol prilagaja oziroma se bo prilagajal njenim zahtevam?

REACH je okrajšava za regulation (regulacija), evaluation (evalvacija), authorisation of chemicals (avtorizacija kemikalij). Že iz imena izhaja, da direktiva zadeva kemikalije. Gre za dolgoročno strategijo upravljanja tveganja človeškega zdravja in okolja, ki ga povzročajo kemične substance. Cilji direktive so varovanje človeškega zdravja in okolja, izboljšanje konkurenčnosti in inovativnosti evropske industrije, zmanjšanje testiranja na živalih in javni zaskrbljenosti o kemikalijah ponuditi politični odgovor.

Direktiva REACH zadeva tudi kovinsko industrijo in posledično skupino Impol. Glavne zahteve se pojavljajo v zvezi z registracijo snovi, ki se dajejo na trg Evropske unije. Vodja projekta je Edvard Slaček. V letu 2009 je bilo potrebno izvesti predprijavo. Impol je od dobaviteljev že zahteval potrdila o tem, da bo za dobavljeno blago izvedena registracija.

Kakšen je napredek pri pridobivanju okoljskih dovoljenj v skladu z IPPC-direktivo? Kako je z morebitnimi drugimi zahtevami, ki se vežejo na to direktivo? Namen evropske direktive IPPC (Integrated Pollution Prevention and Control) je doseči celovit pristop k preprečevanju in nadzoru onesnaževanja, ki na-

staja pri določenih dejavnostih. V okviru direktive IPPC tako spadajo naprave, ki lahko povzročijo onesnaževanje večjega obsega. Taka »naprava« je tudi družba Impol LLT, d. o. o. Za IPPC-zavezance veljajo stroga pravila nadzora in obvladovanja onesnaževanja, ki so natančno definirana v okoljevarstvenem dovoljenju. Tako vsaka večja sprememba v obratovanju in opremi proizvodnega procesa, ki ima za posledico spremembo katerih koli emisij, zahteva spremembo dovoljenja.

Kolikšna so bila vlaganja družbe Impol v varstvo okolja?

Skupno so vlaganja v varstvo okolja v zadnjih desetih letih znašala nekaj milijonov evrov. V zadnjih treh letih (2006–2008) smo varovanju okolja namenili več kot milijon in pol evrov. Od tega smo v okolje investirali 114.310 evrov leta 2006, 1.150.000 evrov leta 2007 in 335.600 evrov leta 2008.

Kako je Impolu uspelo v zadnjih desetih letih zmanjšati svoje negativne vplive na okolje?

Menimo, da smo v zadnjih osmih letih uspešno zaključili projekte za zmanjševanje vplivov na okolje. Leta 2005 smo pričeli s projektom izgradnje čistilne odpraševalne naprave za proizvodni proces livarna, ki smo ga leta 2007 uspešno zaključili, kar potrjujejo rezultati prvih

meritev emisij. Koncentracije prahu in kovin so bistveno nižje kot pred izvedbo programa. Področju emisij v zrak bomo tudi v naslednjih letih morali posvečati veliko pozornosti. Z optimizacijo delovanja odpraševalne naprave v Impolu LLT, d. o. o., bomo v letu 2009 zmanjšali koncentracije kloridov in dioksinov pod vrednosti 5 mg/m³ za kloride in 0,1 ngTE/m³ za dioksine. Za popolni nadzor emisij HCl (kloridov) je v avgustu 2009 predviden zagon sistema za trajne meritve koncentracije HCl v dimnih plinih iz livarne. Do leta 2012 bomo sanirali emisije NO_x (dioksinov) iz kurilnih naprav.

V družbi Impol LLT je nameščena nova naprava, peč Junker 5, ki bo postopno nadomestila stari indukcijski peči, ki ju bo potrebno ustaviti po letu 2010, saj uporabljata kondenzatorje s PCB. Obratuje tudi nov obtočni hladilni sistem za vodno prho. Pozitivni učinek je že viden pri porabi tehnološke vode v letu 2008, saj je bila poraba nižja od načrtovanih vrednosti. Za družbo Impol LLT smo pridobili okoljevarstveno dovoljenje.

Uspešno smo zaključili tudi izgradnjo kanalizacijskega sistema za sanitarne vode in tako potok Bistrica v celoti razbremenili komunalnih odpadnih vod iz industrijske cone Impol. Do konca leta bomo izvedli priklon odpadnih hladilnih vod iz Impola LLT, d. o. o., na kolektor komunalne čistilne naprave, kar bo dodatno pripomoglo k izboljšanju kakovosti vode v potoku Bistrica.

Poleg že zastavljenih ciljev za varstvo zraka uvajamo tudi ostale ukrepe za dokazovanje skladnosti z zahtevami BREF-dokumentov. To se odraža v zmanjšanju specifične porabe vode, ki v letu 2009 predstavlja le še dobrih devet odstotkov porabe iz leta 2000. Velika pridobitev s področja varstva zraka so novi pralniki plinov (Air pure) v proizvodnih procesih FT in RRT (znotraj družbe Impol FT). Pralniki plinov učinkovito izločajo olje iz odpadnega zraka in omogočajo vračanje olja v sistem.

	2005	2006	2007	2008
Poraba zemeljskega plina (m ³ /t proizvodnje)	110,12	111,03	103,7	117,83
Poraba kurilnega olja (m ³)	349	175	184	368
Poraba električne energije (kWh/t proizvodnje)	0,995	1,023	0,998	0,993
Poraba tehnološke vode (m ³ /t proizvodnje)	2,04	2,58	2,24	1,90

Graf prikazuje porabo virov energije v letih 2005–2008

1.

2.

3.

1 | Dominik Strmšek je vodja vzdrževanja v proizvodnem procesu profili, ob tem pa skrbi za varovanje okolja v skupini Impol

2 | Čistilna naprava in hladilni sistemi

3 | Big bags (velike vreče) za zbiranje izločenega prahu iz čistilne naprave

Pri izbiri novih naprav smo in bomo sledili zahtevam po večanju energetske učinkovitosti in zmanjševanju emisij toplogrednih plinov. Našo usmeritev potrjuje uspešno zaključen projekt zamenjave peči na 20-MN stiskalni liniji v proizvodnem procesu profili, kjer smo specifično porabo plina zmanjšali za 48 odstotkov.

Kje se še pojavljajo izzivi za naprej?

Dejavnost družb v skupini povzroča za okolje moteč hrup, na kar opozarjajo okoliški prebivalci. Impol je umeščen v prostor, kjer se je in se še vedno dovoljuje gradnja stanovanjskih hiš. Pritožbe sosedov so velikokrat upravičene. Izvajamo ukrepe in iščemo rešitve za zmanjševanje hrupa, vendar pa po sanaciji enega vira kot motečega izpostavijo novega. Tako je sanacija hrupa postala naša stalna naloga, zato vsako leto izvajamo programe za uresničitev ciljev, povezanih z zmanjševanjem hrupa.

Rezultati zadnjih meritev hrupa so bili relativno slabi. Ugotovljeno je preseganje hrupa v petih od sedmih meritvenih točk. Zaradi preseženih mejnih vrednosti je potrebno izvesti sanacije na virih hrupa, ki jih je potrebno najprej natančno lokalizirati in predvideti potrebno sanacijo. Poročilo o meritvah je bilo posredovano inšpektorju za okolje in na Ministrstvo za okolje in prostor (kar je zakonodajna zahteva). Največji vložek v protihrupno sanacijo v letu 2009 predstavlja investicija v družbi Impol LLT, ki znaša skoraj pol milijona evrov. Z investicijo nameravamo zmanjšati hrup, ki nastane predvsem zaradi manipulacije s surovino. V letu 2009 bodo izvedene protihrupne sanacije tudi v družbah Impol PCP in Impol FT.

Katere direktive Evropske unije nas na področju varovanja okolja še zavezujejo in kakšni bodo ukrepi?

Zavezuje nas uredba o svetlobnih mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja. Ta uredba zajema varstvo narave pred škodljivim delovanjem svetlobnega onesnaževanja, varstvo bivalnih prostorov pred motečo osvetljenostjo zaradi razsvetljave nepokritih površin, varstvo ljudi pred bleščanjem in varstvo astronomskih opazovanj pred sijem neba. Njen cilj je tudi zmanjšanje porabe električne energije virov svetlobe, ki povzročajo svetlobno onesnaževanje. Skupina Impol bo morala glede na določila uredbe izvesti sanacijo zunanjih svetil in ministrstvu posredovati načrte sanacije. Rok za izvedbo sanacije je 31. december 2012, pri tem pa moramo najmanj 50 odstotkov svetilk obstoječe razsvetljave prilagoditi zahtevam uredbe najmanj tri leta pred rokom popolne prilagoditve – kar pomeni do pričetka leta 2010. Navedeno je že zajeto v delnih programih ravnanja z okoljem po posameznih družbah. Do leta 2011 se bodo znižale dopustne

koncentracije emisij v vode in zrak. Pri tem so najbolj problematični dioksini in flurani (PCDD/F), za katere se bodo mejne vrednosti znižale iz 0,4 na 0,1 ngTE/m³. Znižanje bomo dosegli s spremembo kemijske sestave zlitin s pomočjo dodajanja aditiva. Zmanjšale se bodo tudi dovoljene vrednosti za emisije prahu, in sicer iz 20 na pet miligramov, kar bomo dosegli z zmanjšanjem uporabe klora, ki povzroča tvorjenje prašnih delcev.

Ali skupina Impol naredi kaj za okolje na lastno iniciativo, brez da bi bili k temu zavezani z uredbami, zakoni, direktivami ipd.?

V zadnjih letih smo se poslužili številnih investicij, h katerim nas niso zavezovali zakoni ali druge uredbe. Med najpomembnejšimi je uvedba zaprtih hladilnih

●● V zadnjih treh letih (2006–2008) smo varovanju okolja namenili več kot milijon in pol evrov. Od tega smo v okolje investirali 114.310 evrov leta 2006, 1.150.000 evrov leta 2007 in 335.600 evrov leta 2008. ●●

sistemov, kjer smo vse pretočne sisteme spremenili v obtočne. Na tak način smo občutno zmanjšali porabo tehnološke vode in s tem tudi onesnaževanje vodonosnikov z emisijami in toploto. Med drugimi investicijami so tudi zamenjava peči na 20-MN stiskalni liniji v profilarni, izgradnja čistilne naprave v livarni in uvedba novih pralnikov plinov (Air pure) v proizvodnih procesih FTT in RRT.

Kaj še lahko naredijo zaposleni Impola, da bi pripomogli k varovanju okolja?

V zadnjih letih se je naredilo ogromno na področju ločevanja odpadkov, k čemur so pripomogli prav vsi zaposleni, ki so upoštevali nova določila. Na tem področju je skupina Impol med naprednejšimi družbami v Sloveniji. Zato bi radi pohvalili vse zaposlene za njihov prispevek k varovanju okolja in jih prosili, da s tem nadaljujejo tudi v prihodnosti. Zaposleni k varovanju okolja pripomorejo tudi s tem, ko skrbno ravnaajo z nevarnimi snovmi, obveščajo nadrejene o incidentih in pri opravljanju svojega dela dosledno upoštevajo navodila.

14. svetovna aluminijaska konferenca

MAG. TANJA BRKLJAČIČ SE JE UDELEŽILA ALUMINIJSKE KONFERENCE V DUBAJU IN SPOROČA SVOJE VTISE

Mag. Tanja Brkljačič

14. svetovna aluminijaska konferenca je potekala od 10. do 12. maja v Dubaju (Združeni arabski emirati). Organizirala jo je znana angleška poslovna skupina CRU, ki se ukvarja z analizami trga in gibanja cen. Z njo sodeluje tudi Impol (je naročnik raznih študij). Konferenca je ugleden dogodek, saj se zberejo menedžerji vseh največjih in najpomembnejših proizvajalcev in predelovalcev aluminija, udeležijo se je največji ponudniki opreme in storitev s tega področja ter seveda tudi London Metal Exchange (LME, Londonska borza barvnih kovin).

Gostitelj konference je bil Dubai Aluminium Co. Ltd. (Dubaj), ki je največji proizvajalec aluminija v Združenih arabskih emiratih. Prireditelj je bila prestižna, saj je vse, od sprejema do slavnostne večerje, potekalo na zelo visokem nivoju.

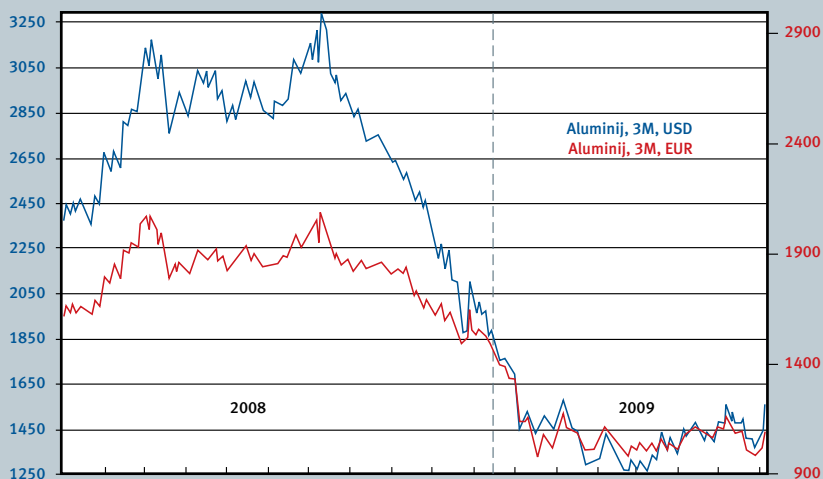
Tokratna konferenca je bila še toliko bolj zanimiva, ker smo z zanimanjem pričakovali informacije o ukrepih največjih v tej gospodarski krizi, ki je zelo prizadela tudi aluminijasko industrijo. Kar se je običajno dogajalo mesece ali celo leta, se je v zadnjem četrtletju lanskega leta zgodilo v pičlih nekaj tednih; cena aluminija je prvič v zgodovini v zelo kratkem času padla za 53 odstotkov. Do lanskega poletja je namreč na trgu veljalo prepričanje, da bodo cene vseh barvnih kovin, vključno z aluminijem, poletele v nebo – govorilo se je celo o porastu cen do 4000 ameriških dolarjev za tono aluminija. Poleg tega je prišlo tudi do velikega padca povpraševanja. Zato se vsa podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo oziroma predelavo aluminija, soočajo z nekaj ključnimi izzivi. Konferenca je bila dobra priložnost za Impol, da tudi mi sedemo za isto mizo z največjimi igralci. Vsi govorniki, od podpredsednika skupine Alcoa Bernta Reitana do podpredsednice

Hydro Aluminiuma Hilde Merete Aashein, so povedali, da se soočajo s povprečno 30-odstotnim padcem proizvodnje v primerjavi z lanskim letom. Med osnovne ukrepe, ki jih izvajajo, so vsi na prvo mesto postavili obvladovanje vseh stroškov v svojih podjetjih, veliko skrb posvečajo preverjanju kupcev oziroma njihove plačilne sposobnosti, prav vsi poskušajo izboljšati svoje proizvodne procese in biti učinkovitejši. Hydro je poudaril, da je razvoj edino področje, kjer ne znižujejo stroškov. Skupaj z industrijskimi partnerji v Evropi razvijajo izdelke, ki znižujejo porabo energije (solarne fasade ipd.). Analitiki trga so poudarili velik vpliv Kitajske na cene aluminija. Zavedati se moramo moči Kitajske kot kupca ali prodajalca. Če Kitajci ne bi kupovali aluminija v prvem in drugem četrtletju letošnjega leta, bi cena padla na 950 evrov za tono aluminija. Glede na cikle v aluminijaski industriji se lahko pričakuje, da bo aluminij dosegel ceno 3000 ameriških dolarjev za tono šele med letoma 2015 in 2017. Za letos bistvenih rasti niso predvideli, v letu 2010 pa bi naj znašala cena aluminija na LME 1800 ameriških dolarjev za tono. Seveda je za Impol in tudi ostale evropske proizvajalce zelo pomemben tečaj dolarja. Pričakuje se padanje vrednosti te valute (med 1,40 in 1,50 ameriškega dolarja za en evro).

Razprava je potekala tudi o predelovalcih aluminija, med katere spada tudi Impol. Kot kaže, je predelovalnih kapacitet na svetu preveč, zato je konkurenca huda.

Napoveduje se, da bodo pritiski na prodajne marže vse večji. To pomeni, da moramo biti sposobni izdelek izdelati poceni in hitro, da ne izpademo iz igre. Veliko tem in možnosti za izmenjavo mnenj je bilo tudi s področja risk managementa. Spoznala sem dve podjetji, angleško in ameriško, ki sta v zadnjih dveh letih razvili program za obvladovanje LME-cen. Tudi v Impolu smo skupaj z Alcandom tak program sami razvili in ga začeli uporabljati sredi leta 2007, kar pomeni, da s svojim znanjem prav nič ne zaoztajamo za svetom. S težavami oziroma morebitnimi izgubami, ki jih povzročajo kupci zaradi neizpolnjevanja pogodb, sklenjenih po visokih LME-cenah, se ne soočamo samo mi, ampak vsi predelovalci aluminija. Potencialne izgube v podjetjih znašajo med 2 do 2,8 odstotka letnega prometa. Ne vem, ali je to lahko tolažba, vem pa, da je to potrditev, da je prišlo do resničnega kolapsa na trgu. Rešitev za nastalo situacijo je mogoče iskati samo v intenzivnem delu na trgu, delu s kupci z maksimalno podporo in koordiniranim delovanjem vseh procesov v podjetju – od nabave, proizvodnje, financ do samega terminskega trgovanja. Prepričana sem, da bo Impol iz vrtljaka gospodarske in finančne svetovne krize izstopil živ, bogatejši z novimi izkušnjami in pripravljen na nove izzive.

Mag. Tanja Brkljačič, izvršna direktorica za nabavo in terminsko trgovanje

Graf prikazuje nihanje cen aluminija v letih 2008 in 2009

Kako smo poslovali v letošnjem letu?

PRESEDNIK UPRAVE IMPOLA 2000 JERNEJ ČOKL O POSLOVANJU SKUPINE IMPOL

Jernej Čokl

Kako komentirate poslovanje skupine Impol v prvi polovici leta?

S poslovanjem v letošnjem letu ne moremo biti zadovoljni, saj ne izpolnjujemo letnega plana, ki pa je bil zaradi pričakovanih negativnih vplivov recesije že v osnovi zastavljen manj ambiciozno. Skupina Impol svoje izdelke v večji meri izvažajo na tuje trge, zato nanjo močno vplivajo poslovni dogodki v državah Evropske unije in drugih državah po svetu. Ti dogodki so v letošnjem letu vplivali na zmanjševanje povpraševanja, ki se je v primerjavi z lanskim letom znižalo za 25 odstotkov. Vse skupaj je prineslo tudi pritisk na nižanje cen, težave s pravočasnimi plačili in druge negativne učinke. Poseben problem predstavljajo kupci, ki so si v lanskem letu zagotovili naročila za letošnje leto, saj so pričakovali, da bo cena aluminija še naprej rasla in da bo tak način poslovanja za njih najugodnejši. Letos jih je presenetila recesija, zato niso naročali količin, ki so jih predhodno sklenili v pogodbah, saj so imeli težave zaradi padca cen aluminija in z upadom naročil pri svojih kupcih.

Splošno gledano je poslovanje skupine Impol v pogojih, ko se cene aluminija na borzi zelo hitro spreminjajo, ko prihaja do velikih valutnih sprememb (npr. nestabilnost dolarja) in ko na trgu velja splošna negotovost, zelo oteženo.

Recesija je najmočnejše prizadela stiskal-

ništvo. Ste to pričakovali? Koliko časa menite, da bo potrebno, da bo stiskalništvo ponovno začelo proizvajati in prodajati tolikšne količine izdelkov, kot jih je na primer v letu 2007 in prvi polovici leta 2008?

Stiskalništvo glavni del svojih izdelkov proizvaja za namene avtomobilske, gradbene in elektroindustrije, to pa so področja, ki jih je svetovna kriza najmočnejše prizadela. Za določene izdelke je bil padec povpraševanja celo več kot 50-odstoten. Tega ni bilo mogoče pričakovati.

V zadnjih 35 letih poslovanja Impola ne pomnim takšnega padca povpraševanja. Zavedati se moramo, da je recesija segla tako globoko, da bo tudi dokončno pogubila nekatere trge. Sami smo izgubili skoraj polovico nekoč že osvojenega trga, ki se ne bo kar čudežno vrnil. Če se bomo želeli vrniti na nekdanje količine proizvodnje in prodaje, si bomo tržni delež morali ponovno pridobiti in se spopasti s konkurenco. Vedeti moramo, da vsi tržni akterji spopada ne bodo preživeli – ostali bodo le tisti, ki so dovolj močni.

Če želimo biti med tistimi, ki bodo prebrdili to krizo, se bomo morali lotiti korenitih sprememb v poslovanju stiskalništva. Spremeniti bo treba celotno filozofijo poslovanja, ki bo po novem sledila naslednjim načelom: kupcu bomo odgovorili na povpraševanje v roku enega dneva, zagotovili bomo dobavo izdelkov v zelo hitrem času (v obdobju enega meseca), zagotovili bomo visoko kakovost izdelkov in se trudili izpolniti vse ostale želje kupca. To so področja, kjer bo morala priti do izraza naša inovativnost. Le tako bomo lahko postopoma pridobili nove kupce za naše stiskane proizvode. Prevzeti bomo morali popolnoma nov pristop.

Kaj se dogaja s projektom Alumbil?

Projekt se nadaljuje, tako da bo stiskalništvo v letu 2010 trgu sposobno ponuditi nove kapacitete in proizvesti večje količine izdelkov. Stiskalništvo bo tako

opremljeno za proizvodnjo trdih, srednje mehkih in mehkih zlitin – torej bo zajemalo celoten spekter ponudbe, ki jo zahteva trg. Na področju profilov se bo razširila naša ponudba, saj bomo lahko opisni krog njihove izdelave povečali iz 260 na 320 milimetrov. Z našim asortimentom bomo zadovoljili vsakega kupca, tudi tistega, ki ga danes še ne moremo. Vsekakor pa bomo morali za uspešno lansiranje teh izdelkov upoštevati tudi nova načela pristopa do kupca.

Kako zelo je bilo prizadeto valjarništvo?

Valjarništvo je manj prizadeto. V primerjavi z lanskim letom so naročila upadla za 10 do 15 odstotkov. V letošnjem letu izdelujemo tudi več folij, tako da zmanjšane količine uspešno nadomeščamo s prodajo izdelkov z višjo dodano vrednostjo.

Kako poteka poslovanje v Impol Sevalu?

Tudi v družbi Impol Seval se ni bilo mogoče izogniti vplivu recesije in posledičnemu zmanjšanju povpraševanja, ki se je, podobno kot pri valjarništvu v Slovenski Bistrici, zmanjšalo za 10 do 15 odstotkov. Tržno povpraševanje je torej glede na svetovne razmere solidno. Večjo težavo v Impol Sevalu predstavlja dejstvo, da so se zmanjšala naročila s strani našega valjarništva, kar je najhuje prizadelo tamkajšnjo livarno. Izpad teh naročil nameravamo nadomestiti z zagonom projekta Alumbil. Takrat bo livarna v Sevalu začela s proizvodnjo drogov za stiskalništvo.

Kako je recesija vplivala na nižanje cen?

Kako se je na to odzvala konkurenca?

Padec cen občutimo na vseh programih. Po naših podatkih imajo mnogi konkurenti še hujshe težave kot mi. Večina jih je že prešla na delo v eni ali dveh izmenah, medtem ko mi pri večini programov še vedno delamo v treh ali štirih izmenah. Prav tako konkurenca v primerjavi z nami beleži daljše popolne zastoje proizvodnje. Ponudbe je enostavno preveč in konkuren-

renca postaja neizprosna. Na trgu vlada boj za preživetje.

Kaj napovedujete za prihodnjo polovico letošnjega leta?

Natančne napovedi je nemogoče podati. Prihodnja polovica leta 2009 za nas ostaja še popolnoma odprta. V zadnjem času sicer beležimo porast povpraševanja, vendar ne moremo vedeti, ali se bo ta trend nadaljeval. Pred nami je namreč poletje in čas počitnic, ko še nobeno leto nismo bili posebej zadovoljni s povpraševanjem. Lahko le upamo, da bo to leto izjema.

Katere varčevalne ukrepe je sprejela skupina Impol?

Zavedati se moramo, da se Impol samo z varčevalnimi ukrepi tokrat ne more reševati. Proizvodnja v letošnjem letu je po količinah podobna proizvodnji v letu 2002 in bi zadoščala, če bi tudi drugi dejavniki ostali enaki tistim iz takratnega obdobja. Danes so stroški za enako proizvodnjo bistveno višji (povečale so se plače, število ljudi je ostalo enako, porasli so stroški energije, financiranja in amortizacije oziroma vlaganja v razvoj). Res pa je, da je današnja proizvodnja v primerjavi s tedanjo drugačna, prestrukturirana in nam omogoča doseganje višje dodane vrednosti. V letošnjem letu smo naredili ogromno na področju zniževanja stroškov, saj nam je v povprečju uspelo zmanjšati stroške za približno milijon evrov na mesec. K temu je pripomogla tudi reorganizacija družbe, zaradi katere so vsi posli bolj transparentni. Prav tako se je zaradi večje odgovornosti povečal tudi trud mnogih zaposlenih. Vendar vse to še vedno ni dovolj. Zato smo na seji uprave izoblikovali naslednje cilje:

1. Čim prej povečati tržni delež in proizvajati 8000–9000 ton izdelkov na mesec. Temu sledi tudi načrt proizvodnje in prodaje za mesec junij, ki znaša 8300 ton.
2. Nadaljevati z zniževanjem vseh vrst

stroškov.

3. Obdržati likvidnost. V ta namen smo znižali zaloge iz 32.000 ton na trenutnih 21.000. Prav tako smo poostriili ukrepe za preverjanje solventnosti kupcev.
4. Izpopolnjevati obvladovanje poslovanja z aluminijem, kar je postalo v času borznih nihanj še posebej težko.
5. Ponovno zagnati staro folijsko valjarno B2 z namenom zadostitve naročilom za večje količine folij, za kar se nam odpira možnost na arabskem trgu.
6. Na področju stiskalništva vzpostaviti novo filozofijo poslovanja in modernizirati pristop do kupcev.

Se varčuje tudi pri investicijah v okolje?

Na okoljskem področju imamo že od leta 2000 vzpostavljen standard ISO 14001, ki nas zavezuje k pravilnemu pristopu do varovanja okolja. Standard se letno preverja in po vseh ugotovitvah presojevalcev BVQI-sistem uspešno deluje. Glede na zahteve standarda vlagamo v okolje na področjih, kjer bi lahko prišlo do ekoloških težav, z namenom, da čim manj ogrožamo okolje. Teh ukrepov se je skupina Impol držala v preteklosti in se jih bo držala tudi v prihodnje. Tako smo v zadnjih desetih letih v okolje vložili več milijonov evrov. Od varovanja okolja ne nameravamo odstopiti, saj se zavedamo, da lahko v današnji družbi obstajajo le ekološko neoporečna podjetja. Vsekakor pa je potrebno omeniti, da kljub vsemu trudu in večmilijonskim investicijam z našim tipom industrije nikoli ne bomo mogli popolnoma zagotoviti tega, da ne bi prišlo do ekoloških težav. Zato smo na področju ekologije zelo odprti za komunikacijo z vsemi zainteresiranimi javnostmi, prav tako smo se tudi zavezali, da bomo javnost sprotno obveščali o našem odnosu do okolja in ostali odprti za vse predloge, ki bi pripomogli k varovanju narave.

Cilji prodaje za povečanje tržnega deleža

SPREJELI NOVE UKREPE ZA OSVAJANJE TRGA

Od začetka krize si vsi zaposleni v prodaji znotraj skupine Impol prizadevajo, da bi se približali ciljem prodaje, ki so bili zastavljeni v letnem planu. Kljub prizadevanjem je zaostanek še zmeraj velik, še posebej pri prodaji izdelkov, ki so namenjeni za uporabo v avtomobilski, transportni in gradbeni industriji. Zato so na prodajnem področju sprejeli nove ukrepe, ki bodo pripomogli k izboljšanju prodaje. Ti so naslednji:

- Pogodbe, ki so sklenjene s kupci, se morajo uresničiti. Prav tako je treba povečati promet pri stalnih in velikih kupcih.
- Poostriiti nadzor nad unovčevanjem terjatev in obdržati minimalne zaloge.
- Potrebno je sprejeti in obdelati vsakega novega kupca.
- Razviti prodajno mrežo (neposredno in preko agentov) v tistih državah, kjer do danes nismo bili prisotni oziroma je bila naša prisotnost manj opazna.
- Skrajšati dobavne roke na minimum s ciljem, da bomo boljši od konkurence.

Direktor marketinga in član uprave Janko Žerjav je zastavljene cilje komentiral takole: »Zavedamo se, da so omenjeni cilji glede na neugodne tržne razmere zelo ambiciozno zastavljeni, vendar smo prepričani, da smo na pravi poti, da povečamo svoj tržni delež znotraj Evrope in v svetu.« Ob sprejemanju novih ukrepov pa so že v teku dejavnosti, povezane s prodajo izdelkov na bližnji vzhod, Južno Ameriko in še nekatere druge države (Rusija, Poljska in Indija).

Z izzivi pri osvajanju trga se sooča tudi konkurenca, ki naj bi imela še večje težave pri prodaji aluminijevih izdelkov. Skupina Impol je v primerjavi s konkurenco v prednosti zaradi svojega heterogenega programa, ki dopušča večjo razpršitev tveganja, zato je upad povpraševanja v enem segmentu trga ne prizadene tako zelo kot strogo specializirane proizvajalce.

Morali se bomo lotiti korenitih sprememb na področju stiskalništva

Vidni napredki projekta Alumobil

PROJEKT POTEKA PO TERMINSKEM PLANU

Med pomembnejšimi opravljenimi deli so postavitev homogenizacijske peči, prestavitve rezkalnika in zaključitev prve faze infrastrukturnih del.

Homogenizacijska peč začela delovati, v polnem teku Alukontrol

Znotraj družbe Impol LLT (proizvodni proces livarna) se zaključuje projekt nove homogenizacijske peči. V preteklih mesecih so peč pripeljali v halo in začeli z inštalacijo, ki sta jo izvajali turška družba Sistem Teknik in Tehnika-Set, ki ima sedež znotraj industrijske cone Impol. Peč je že začela delovati in je v fazi prevzemnih testov, saj je zelo pomembno, da se čim boljše izkoristi čas garancijske dobe, ko je še možno prijaviti morebitne okvare ali ovire v tehnološkem procesu. V peči bodo pričeli s homogenizacijo surovine iz Sevala in iz domače livarne, predvidoma pa bo pokrivala potrebe po homogeniziranih drogovi in za obstoječe stiskalnice in litih drogovi večjih dimenzij, ki se izdelujejo v sodelovanju z nemškimi podjetjem MMG. Tako je trenutna izkoriščenost peči do zagona proizvodnje linije projekta Alumobil v rokah družbe Impol LLT.

Znotraj omenjene družbe poteka tudi projekt Alukontrol, ki je del projekta Alumobil. Ta (pod)projekt, ki ga vodi Franci Tomazini, je v fazi pogajanja z dobavitelji ultrazvočne naprave. Prvotno so namevali izvesti rekonstrukcijo celotnega sistema homogenizacije, kar bi zahtevalo širitev hale, v kateri poteka proizvodni proces livarna. Zaradi tržnih razmer in potrebe po racionalizaciji naložb bodo opremo umestili v samo halo livarne. Naprava za preverjanje kakovosti izdelkov bo narejena tako, da jo bo možno tudi prestaviti, če bo to omogočala situacija v prihodnosti. Inštalacija naprave in njen zagon bosta predvidoma potekala konec leta 2009.

V Impolu FT predstavili rezkalnik

Kljub nekaterim težavam z dobavo mostnega dvigala v novi hali za rezkalnik je ekipi Alumobila uspelo oblikovati kompromisni terminski plan, ki je v celoti zadostil potrebam proizvodnega procesa RRT,

Alumobila in tudi izvajanju vzdrževalnih del (remonta) v podjetju Impol LLT. Dela pri prestavitvi rezkalnika so bila dobro usklajena, zato so jih tudi uspeli zaključiti do sredine junija. Vodja projekta prestavitve rezkalnika je bil Bojan Kropf.

S prestavitvijo rezkalnika se postopoma zaključuje projekt umikanja opreme proizvodnega procesa RRT iz prostora, ki bo namenjen Alumobilu. Ob prestavitvi rezkalnika je bilo potrebno reorganizirati tudi izrabo zunanjih površin (prestavitve tulcev, zabojnikov, bram), prestavitve orodja za štance in spremeniti transportne poti. Kljub temu pa še vedno niso zaključene vse dejavnosti Alumobila. Potrebno bo še zgraditi nadstrešnico za razkladanje kolo-barjev, kar bo izvedeno v mesecu juliju.

Zaključena prva faza infrastrukturnih del

Prva faza projekta na tem področju je zajemala izgradnjo opornega zidu, izdelavo novega izvoza iz industrijske cone Impol, izgradnjo nove hale za rezkalnik in vseh potrebnih tehnoloških temeljev za postavitev opreme proizvodnega procesa RRT. V fazi izvajanja je postavitev protipožarne predelne stene med procesoma RRT in Alumobil. Ta bo prostorsko povsem ločila omenjena procesa, kar je potrebno zaradi požarne varnosti in preprečevanja vplivov hrupa iz enega v drug proces. Za izvajanje teh del je bila odgovorna družba Impol Infrastruktura, znotraj nje pa sta najpomembnejše projekte izpeljala Ivan Krevh in Marjan Vetrih.

Trenutno intenzivno potekajo dejavnosti za pridobivanje ponudb za izvajanje druge infrastrukturne faze projekta, ki bo zajemala podaljšanje proizvodne hale Alumobila, izgradnjo tehnoloških temeljev za postavitev celotne opreme Alumobila, ureditev pisarn znotraj objekta glavne transformacijske postaje, ureditev zunanjih skladiščnih površin in izgradnjo nadstrešnice za kolobarje.

Izdelava proizvodne opreme

Sočasno z omenjenimi dejavnostmi potekajo tudi tehnična usklajevanja konstruiranja in izdelave proizvodne opreme. Poudariti velja, da je sodelovanje z obema dobaviteljema (Pressezzi in ATC Cometal)

korektno, saj oba konstruktivno sodelujeta pri implementaciji dodatnih zahtev, ki so se pojavile zaradi potrebe po prilagoditvi projekta sedanjim tržnim razmeram. Oprema bo dobavljena po predvidenem terminskem planu, začetek dobave pa bo v septembru. Tudi montaža in zagon linije naj bi bila izvedena skladno s terminskim planom, tako da bo prvi testni proizvod Alumobila narejen 4. januarja 2010. Oblikuje se tudi rešitev za postavitev peči za staranje tik ob stikalni liniji, za kar so že pridobljene ponudbe, ki so v fazi tehničnega usklajevanja. V sklop Alumobila sodi tudi zametek avtomatiziranega razreza palic in profilov na lokaciji nekdanjega Alupaka. Koncept bo potrebno dobro preučiti in dodelati, da bo najoptimalnejši za celotno skupino Impol.

Rok za zagon nove linije se zelo hitro približuje, zato že potekajo prva usklajevanja znotraj družbe Impol PCP, ki zadevajo:

- izbiro ustreznega proizvodnega programa za zagon proizvodnje,
- pristop k osvajanju trga za novo proizvodno linijo,
- kadrovske strukture,
- organizacijsko strukturo in umestitev Alumobila v podjetje Impol PCP.

Zaradi potreb Alumobila je rezkalnik na novi lokaciji

Ponovni zagon valjarne B2

DOPOLNITEV IN OPTIMIZACIJA PROIZVODNIH KAPACITET

V proizvodnem procesu FFT obstaja jasna delitev na tako imenovane debelejšee enojne folije, ki jih izdelujejo iz bram, in tanjše dvojčene folije, ki jih izdelujejo iz kolobarjev litega traku in reroll foil-stocka. Ocenili so, da se s tako delitvijo proizvodnih poti učinkovitost valjarn B4 in B5 še poveča. V preteklih mesecih so se borili z zagotavljanjem zadostnega obsega naročil za napolnitev proizvodnje, zdaj pa se je tehnika prevesila. Obseg in struktura trga jim omogočata, da izvedejo omenjeno delitev.

Za rešitev težav z zagonom valjarne B2 so se odločili, ker zagon stare valjarne predstavlja najmanjši možni vložek glede na potencialno pridobljene dodatne količine izdelkov. Ocenjujejo, da bo omenjena investicija znašala 280.000 evrov, z njo pa bi pridobili kapacitete za izdelavo dodatnih 1500 ton izdelkov na leto. Na valjarni B2 bodo tako pridelovali debelejšee enojne folije, debeline od 60 do 130 mikronov. Folije bodo namenjene uporabi v prehranski industriji ali pa se bodo uporabljale za izdelavo izolacijskih materialov in toplotnih izmenjevalcev. Na tak način bodo nekoliko razbremenili valjarni B4 in B5, ki sta namenjeni izdelavi predvsem tanjše folije.

Projekt se bo izvajal junija in julija pod vodstvom Bojana Kropfa, ki bo skrbel za tehnično revitalizacijo valjarne in vseh

podsystemov, in Janija Bolka, ki je zadolžen za vzpostavitev proizvodne logistike dvizhnih in transportnih sistemov ter infrastrukture in usposobljenost izvajalcev. Skupno bo pri zagonu valjarne sodelovalo 20 zaposlenih. Zadali so si cilj, da bo projekt zaključen julija, avgusta pa bodo pričeli s poizkusno proizvodnjo. Pojavljajo se dvomi o potrebi zagona stare valjarne, saj nove valjarne ne delujejo na maksimalnih hitrostih. Odločitev je pojasnil direktor družbe Impol FT Tomaž Smolar: »V letošnjem letu nam je uspelo izboljšati hitrosti na novih valjarnah za 18 odstotkov, vendar se zavedamo, da so možne še dodatne izboljšave. Za to pa je potrebno zagotoviti proizvodnjo brez motenj kakovosti surovine za predelavo in povečati zanesljivost delovanja vseh valjarn in ostale proizvodne opreme.« Trenutno so najbolj zadovoljni z izboljšavami na (pred)valjarni B3, saj jim je uspelo dodatno znižati izhodno debelino traku za valjanje folij, kar bo pripomoglo k povečanju kapacitet na končnih valjarnah. V Impolu FT so zadovoljni tudi s kakovostjo svojih izdelkov, saj so z njo uspeli prepričati svoje tržišče. Tako izdelujejo folije za tri največje ponudnike embalaže za farmacevtska podjetja. Slednja so kupci, znani po najvišjih standardih kakovosti.

Borba proti upadu naročil

RAZMERE NA TRGU NESPODBUDNE

Povpraševanje po stiskanih izdelkih še naprej ostaja na nezavidljivi ravni, saj se kriza v Evropi in tudi drugje po svetu nadaljuje, kar občuti tudi družba Impol PCP. Letošnja realizacija proizvodnje je v primerjavi z lanskim letom občutno nižja. V celotni družbi so v prvih petih mesecih letošnjega leta izdelali 14.900 ton izdelkov, kar predstavlja le 63 odstotkov lanske proizvodnje, ko so uspeli izdelati 23.500 ton izdelkov. Večje težave imajo z doseganjem proizvodnje v proizvodnem procesu cevarna, kjer so letos uspeli realizirati le 51 odstotkov lanske proizvodnje. Bolje kaže v proizvodnem procesu profili, kjer dosegajo 81 odstotkov lanskih proizvodnih količin. Vodstvo družbe se z nastalimi razmerami bori z vsemi možnimi prijemi. Tako se vrši dnevni pritisk na komercialiste znotraj skupine Impol in tudi na zunanje agente. Vložena energija je že obrodila nekaj sadov, saj se kaže izboljšanje glasa naročil za izdelke proizvodnega procesa profili. V maju in juniju so že lahko zagnali proizvodnjo ob koncih tedna in obstaja možnost, da se bodo vrnil na delo v štirih izmenah. Poslovni rezultat družbe razmeram primereno ni najboljši, saj zaradi premalo proizvedenih količin poslujejo z izgubo, ki pa bi lahko bila višja, če ne bi gospodarno ravnali in občutno znižali stroškov poslovanja. V prihodnjih mesecih bo zelo pomembno nadaljnje vzdrževanje likvidnosti, kar družba dosega tudi z zmanjševanjem zalog vseh vrst. Letos vodijo proizvodnjo s skoraj polovico manjšimi zalogami v primerjavi z lanskim letom, kar prinaša posebne izzive pri načrtovanju proizvodnje. Imajo dodatne težave pri pogajanjih s kupci, ki so se prav tako znašli v krizi in se skušajo izogniti pogodbenim obveznostim. Pri obvladovanju tovrstnih situacij je potrebna velika premišljenost in potrpežljivost, saj bi bilo v teh časih nevarno izgubiti kupce, po drugi strani pa je vsekakor potrebno zagotoviti izpolnjevanje pogodbenih obveznosti. Menedžment družbe Impol PCP to vlogo dobro opravlja, saj jim je uspelo obdržati vse kupce, ki pa zaradi splošnega upada povpraševanja, žal, naročajo občutno manjše količine, kot so jih v preteklih letih.

Prestavitev rezkalnika

REZKALNIK ŽE OBRATUJE NA NOVI LOKACIJI

Prestavitev rezkalnika je bila potrebna, ker so morali izprazniti del hale v proizvodnem procesu RRT zaradi potreb projekta Alumobil. Prestavitev je bila načrtovana že v aprilu, vendar so imeli težave z dobavitelji elementov žerjavne proge. Ti se niso držali dogovorjenih dobavnih rokov. Posledica zavlačevanja projekta so bile nevšečnosti v celotni družbi Impol FT, saj je ta imela težave z obvladovanjem zalog in proizvodnih procesov. Pri sami prestavitvi rezkalnika so bili še dodatno negativno presenečeni, saj je

bilo njegovo stanje po razklopu precej slabše od pričakovanega. Razpoložljive tehnične dokumentacije zanj ni bilo, kar je še dodatno otežilo celoten postopek. Kljub vsem nevšečnostim je ekipa pod vodstvom Bojana Kropfa projekt uspešno izpeljala. Rezkalnik je na novi lokaciji in je 14. junija že pričel testno obratovati. Hitrost prestavitve je bila zelo pomembna za celotno družbo Impol FT, saj je s tem povezana zmožnost izpolnjevanja dobavnih rokov, kar je potrebno za zadovoljitev potreb kupcev.

Inovativnost v skupini Impol

IMPOL PREJEL PRIZNANJE ZA NAJBOLJŠO INOVACIJO V PODRAVJU

Štajerska gospodarska zbornica je organizirala podelitev priznanj in diplom za najboljše inovacije v Podravju. Na razpis se je prijavila tudi skupina Impol z inovacijo z nazivom Postopek izdelave tankih trakov in visokokakovostnih aluminijevih folij za farmacevtsko industrijo iz kontinuirnega ulitega traku. Aluminijevski tanki trakovi in visokokakovostne folije, debelin od 0,006 do 0,200 milimetra, so izdelani po postopku kontinuirnega ulivanja. Izum obsega optimalne parametre kontinuirnega ulivanja trakov med vodno hlajena valja za izdelavo trakov, debeline 6 milimetrov, iz zlitin z različno vsebnostjo železa in silicija, hladno predelavo kontinuirno ulitih trakov, toplotno obdelavo hladno valjanih trakov in postopke folijskega valjanja za izdelavo tankih trakov in blister folij. Rezultat izuma so tanki trakovi in folije za najzahtevnejše aplikacije različnih debelin z ustreznimi mehanskimi in mikrostrukturnimi lastnostmi. Pri uvedbi omenjene inovacije so sodelovali Marjana Lažeta, Aleksandra Robič, Marina Jelen, Milica Pšeničnik, Varužan Kevorkajan in zunanji sodelavec Anton Smolej.

Postopek ulivanja traku omogoča recikliranje povratnih surovin pri postopku proizvodnje folij. Do sedaj je veljalo, da je surovina liti trak primerna za manj zahtevne standardne folije, kot je na primer gospodinjska folija. Slednja dosega na trgu za 25 odstotkov nižje cene kot folije za prehransko in farmacevtsko industrijo ter folije za tehnične namene. Raziskovalci so uspeli z načrtovanjem eksperimentov, preko poskusnih šarž, razviti postopek za ulivanje, valjanje in termično obdelavo folij, ki je po kakovostnih karakteristikah enakovredna klasično izdelani foliji preko polkontinuirnega ulivanja, toplega in hladnega valjanja. Količina tako proizvedene in prodane folije je leta 2008 dosegla 6500 ton, kar je tretjinski delež vseh folij, proizvedenih v skupini Impol. Posledično je inovacija prinesla gospodarsko korist v višini 1.950.000 evrov.

Prenova informacijskega sistema

SKUPINA IMPOL BO DOBILA UČINKOVITEJŠI INFORMACIJSKI SISTEM

Lani jeseni je uprava družbe Impol 2000, d. o., sprejela sklep o prenovi informacijskega sistema. Odločitev za prenovo izvira iz različnih razlogov. Trenutno v skupini Impol obstaja več različnih informacijskih sistemov, ki so večinoma nastali med letoma 1988 in 1990, kar pomeni, da so prilagojeni takratnim zahtevam, tehnologiji in znanju o informacijskih sistemih. Vemo, da se znanost na področju informatike spreminja izredno hitro, zato je sistem, ki je star 20 let, že resnično zastarel. Sisteme so sicer tudi prilagajali novim zahtevam in jih dograjevali, vendar jih je pri tem ovirala zastarela zasnova. Tako ugotavljajo, da so obstoječi informacijski sistemi uporabniku neprijazni in usmerjeni preveč funkcijsko in premalo procesno. Težava je tudi v tem, da osnovna zgradba sistemov ni enotna, kar zmanjšuje povezljivost in sinhronizacijo uporabe.

Namen prenove informacijskega sistema je vzpostaviti uporabniku prijazen informacijski sistem, ki bo sposoben obvladovati procese in spremembe v procesih, povezati poslovne in procesne dogodke, izboljšati učinkovitost procesov, obvladovati odnose s strankami in bo ustvarjen na temeljih SOA (service oriented architecture – storitveno usmerjena zgradba). Prenova pa mora biti izvedena tako, da ohranja obstoječo funkcionalnost in zgodovino poslovnih dogodkov. Informacijski sistem zajema številna področja poslovanja skupine Impol: povpraševanje kupca, tehnološka obdelava, planiranje, prodaja oziroma ponudba kupcu, potrditev kupca in proizvodnja. Obdelava naročila zajema sedem statusov. Namen prenove sistema

je ponovno ovrednotiti statuse, zmanjšati število obdelav in čas obdelave ter zagotoviti timski pristop k obravnavi naročila. Glede na celovitost projekta nameravajo prenovo informacijskega sistema zaključiti v obdobju štirih let. Za to obdobje so si zastavili cilje po posameznem četrtletju. Za projektno skupino je že zaključeno prvo četrtletje prenove, v katerem so naredili posnetek obstoječega stanja posameznih procesov in oblikovali nekaj modulov za nudenje podpore procesu obdelave povpraševanj. Pri izvajanju teh opravil so si pomagali z orodji podjetja IBM, za kar so se člani projektne skupine tudi primerno usposobili.

V prihodnjem četrtletju nameravajo začeti z oblikovanjem informacijske podpore za projekt Alumbil. Na tak način bo tudi oblikovana osnovna hrbtnica informacijskega sistema, ki ga bodo kasneje prenesli tudi na ostale proizvodne procese. Ob prenovi sistema bodo vključili tudi novo homogenizacijsko peč v obstoječi informacijski sistem in dopolnili informacijsko podporo sistemu upravljanja s tveganji.

Prenova bo zaključena v obdobju štirih let

Poročilo zunanje presoje

NOBENIH NESKLADNOSTI PRI IZPOLNJEVANJU STANDARDA ISO 9001

Presoja standardov ISO 9001 in ISO/TS 16949 je potekala konec aprila in se je izvajala v procesih družb skupine Impol. Pri izpolnjevanju standarda ISO 9001 presojevalci niso ugotovili nobenih neskladnosti, medtem ko so presojevalci našli pet neskladnosti s standardom ISO/TS 16949. Neskladnosti so bile ugotovljene v družbah Impol PCP, Impol in Impol Infrastruktura. V Impolu PCP so presojevalci ugotovili, (1) da posebne karakteristike izdelkov niso ustrezno obravnavane in usklajene z zahtevami kupcev, (2) da se korektivni ukrepi po presojah kupcev ne izvajajo uspešno in učinkovito ter (3) da kriteriji za nadzorovanje, merjenje, nadzor in preskušanja niso sistematično definirani. V Impolu, d. o. o., je prišlo do neskladnosti pri opustitvah v sistemu kakovosti, ki v različnih dokumentih niso bile usklajene in so bile neupravičeno opuščene. Družba Impol Infrastruktura pa mora urediti načrtovanje preventivnega vzdrževanja infrastrukture, ki po ugotovitvah presojevalcev ni bilo izvedeno dovolj transparentno, da bi bilo zagotovljeno dosledno izvajanje potrebnih aktivnosti. Ob ugotovljenih neskladnostih so presojevalci še podali 27 priporočil, od tega jih 17 zadeva standard ISO 9001, deset pa standard ISO/TS 16949.

V skupini Impol so bili za podane neskladnosti definirani ukrepi v Gama sistemu in so v postopku reševanja. Odgovore za odpravo neskladnosti je potrebno poslati na BVQI do 10. julija. Prav tako bodo v Gama sistemu definirani ukrepi na podlagi podanih priporočil, ki jih morajo odgovorne osebe realizirati do naslednje presoje.

Trg kovanja Al-izdelkov se redči

TUDI V STAMPALU SB SE JE ZMANJŠAL OBSEG NAROČIL, KAR SKUŠAJO NADOMESTITI S PROIZVODNJO ZAHTEVNEJŠIH IZDELKOV

Zaradi izpada naročil iz nemškega in švedskega trga se v Stampalu SB borijo z manjšim obsegom naročil. Predvsem kupci iz Nemčije, pa tudi nekateri iz Švedske, so naročali večje serije, medtem ko kupci z italijanskega trga, kjer ni prišlo do večjega upada naročil, v glavnem naročajo manjše serije. Zaradi zmanjšanja naročil nemškega in švedskega trga se je posledično zmanjšal tudi obseg proizvodnje Stampala. Ker je bil upad proizvodnje v obdobju dveh oziroma treh mesecev tako drastičen, je bilo treba zmanjšati tudi število zaposlenih, ki se je zmanjšalo za tri delavce.

Vodstvo podjetja se je z omenjenimi težavami, ki so se pričele konec preteklega leta, nemudoma spopadlo. Agresivneje so nastopili na vseh najpomembnejših trgih, obiskali kupce v Nemčiji, kjer naj bi se razmere nekoliko izboljšale jeseni, prav tako je direktor družbe obiskal vse kupce na Švedskem, kjer je trenutna situacija zelo zaskrbljujoča, in se z njimi dogovarjal o sodelovanju v drugi polovici letošnjega leta. Kljub trenutni situaciji pa niso vse energije zapravili za trenutno bolj težavno trge, temveč so se usmerili predvsem v osvajanje novih izdelkov in jih v letošnjem letu osvojili že dvanajst. Konec aprila so dobili potrditev treh novih izdelkov za italijansko podjetje Campagnolo, ki je eden

najbolj uglednih proizvajalcev opreme za tekmovalna cestna kolesa. Osvojili so tudi druge nove kupce na italijanskem, nemškem in avstrijskem trgu, prav tako pa so ves čas na preži za drugimi poslovnimi priložnostmi. Teh je v zadnjem času kar nekaj, saj se mnoga konkurenčna podjetja spopadajo z velikimi težavami, nekatera pa so tudi že ustavila proizvodnjo. Med njimi se je znašel tudi francoski gigant Set Forge, ki se je ukvarjal s kovanjem aluminija, bakra in jekla. Podjetje je bilo edini ponudnik tovrstnih izdelkov na francoskem trgu, tako da se tam odpirajo možnosti za vstop tujih podjetij. To priložnost namerava izkoristiti tudi Stampal, in tako že navezuje poslovne stike z omenjenim trgov. Podobni propadi podjetij se dogajajo tudi na italijanskem trgu, tako da je zelo pomembno, da se dogajanje spremlja dosedno in se pravočasno reagira. V letošnjem letu so v Stampalu tudi realizirali načrtovano investicijo. V začetku maja so uspešno inštalirali novo žago za razrez materiala, ki so jo naročili pri italijanskem proizvajalcu Adige. Zagon žage je bil hiter in uspešen. Danes se na tej žagi izvaja razrez materiala za večino izdelkov. Za v prihodnje razmišljajo tudi o drugih investicijah. Stampal se je namreč usmeril tudi na nove tržne segmente, in sicer na proizvodnjo nekaterih varnostnih komponent (zavornih pedal) za avtomobile najvišjega cenovnega razreda, kar zahteva tudi pregled s tekočo penetracijo. Zaenkrat še izdelke iz tega programa pošiljajo na pregled k zunanjemu izvajalcu, če pa se bodo naročila povečala in dosegla kritično maso, bodo investirali v lastno opremo.

V Stampalu upajo, da se bo obseg naročil povrnil na zadovoljivo raven. Zavedajo se, da so pred njimi še težki meseci, saj jih čaka poletje in mesec avgust, ko italijanska podjetja (ki predstavljajo glavni delež trga Stampala) za nekaj tednov zaustavijo proizvodnjo in se odpravijo na kolektivni dopust.

Poslovanje v Unidelu

ZADOVOLJNI Z DELOM V PRALNICI, POMANJKANJE ZAPOSLENIH ZA UREJANJE OKOLJA

Zaposleni v Unidelovi pralnici so zadovoljni z novo lokacijo pralnice znotraj industrijske cone Impol. Pralnica se nahaja ob potoku, zato je omenjena lokacija veliko bolj prijazna in nudi prijetnejše delovno okolje za zaposlene. Dobro počutje zaposlenih se odraža tudi na poslovnih rezultatih, saj pralnica, v kateri je zaposlenih šest delavk in šofer, pod vodstvom Metke Pliberšek zelo dobro posluje. Poleg podjetij znotraj industrijske cone Impol skrbijo tudi za številne zunanje naročnike. Med njimi so tudi večja podjetja, kot so Ledinek, Elektro Maribor, Dars, Vamar, Paloma, Kolstroj in Meltal. V pralnici skrbijo za čistočo delovne opreme zaposlenih v podjetjih, ki so njihovi naročniki. Delo opravljajo korektno, zato so kupci z njihovimi storitvami zelo zadovoljni.

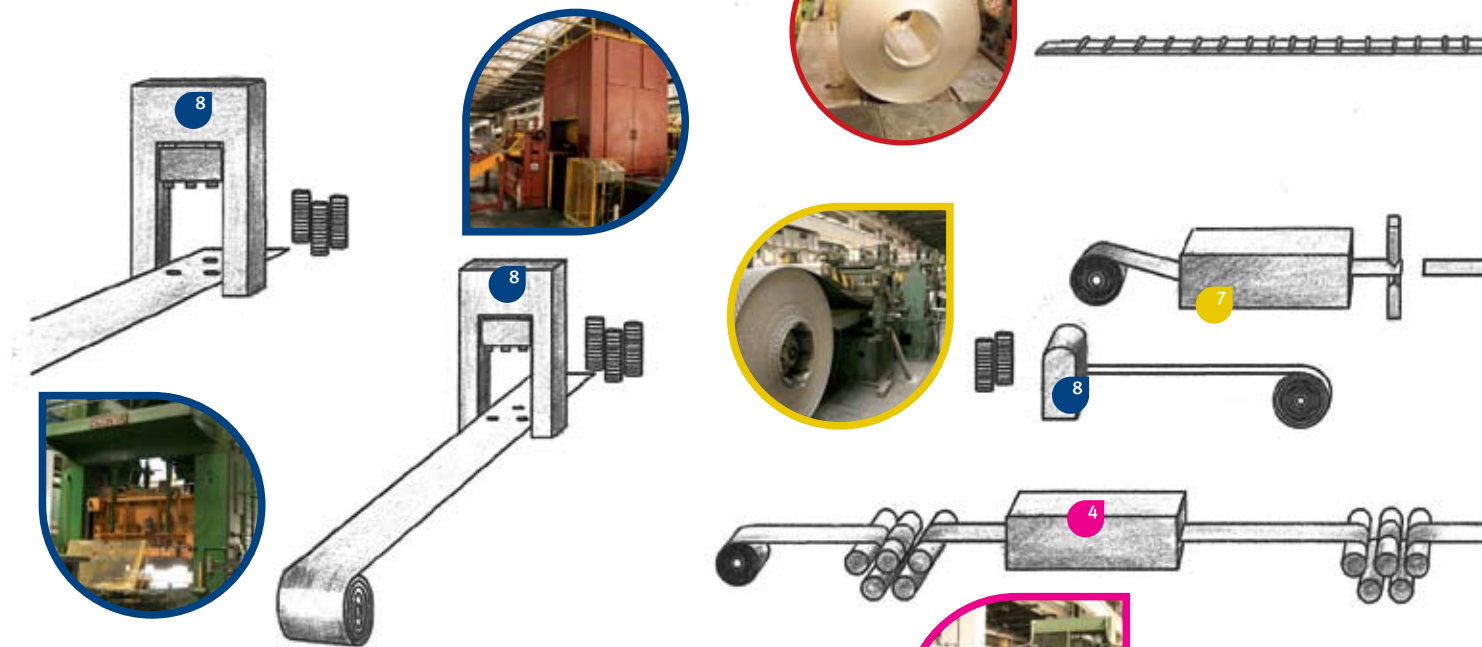
Večje težave pa podjetju Unidel povzroča urejanje okolja. Za to imajo sicer zaposlenih kar pet delavcev, vendar so na žalost trenutno štirje od njih na bolniškem dopustu. Zaradi trenutnega pomanjkanja kadra so bili primorani najeti celo dva študenta, saj drugače delo ne bi bilo opravljeno. Dela pa je v tem letnem času precej, saj skrbijo za urejanje okolja v celotni industrijski coni Impol. Opravila zajemajo košnje trave, pometanje in zbiranje odpadkov. Na področju zbiranja odpadkov je bilo v zadnjih letih uvedenih kar nekaj novosti, saj so znotraj skupine Impol začeli ločevati odpadke. Zaposleni to upoštevajo, vendar občasno še vedno kdo pozabi in odvrže folijo v zabojnik za papir ali obratno. Zato zaposleni Unidela prosijo vse, da skušajo dosledno ločevati odpadke in da naj zmanjšajo samo površino odpadnega materiala (npr. tako, da ga, preden ga dajo v zabojnik, stisnejo), saj bodo tako še racionalizirali izrabo prostorskih kapacitet in s tem pripomogli k manjšemu onesnaževanju okolja.

Nova žaga za razrez izdelkov

IMPOL FT, D. O. O.

PROIZVODNI PROCES RRT

1. Vhodna surovina

Možne vhodne surovine so brame in tople valjane trakovi iz Sevala. Glavna surovina za proizvodni proces RRT so brame. Lijemo jih v domači livarni ali pa jih kupimo na trgu, na primer v Italiji, Romuniji ali Rusiji. Uporabljamo jih za izdelavo vseh izdelkov v RRT, in sicer vseh vrst trakov, rebraste pločevine in rondel. Toplo valjani trakovi iz Sevala se prav tako lahko uporabljajo za izdelavo večine izdelkov v RRT (določene vrste trakov, rebraste pločevine in rondel).

2. Toplo valjanje

Vhod za tople valjarne so brame. Brama se najprej reza na rezkalniku, sledi ogrevanje ali homogenizacija v globinskih pečeh. Temu sledi tople valjanje na topli valjarni. Toplo valjanje vedno poteka nad temperaturo rekristalizacije. Vstopna temperatura je 460 do 530 °C, izstopna pa 360 do 380 °C. Rezultat je tople valjan trak, debeline 6,5, 7 ali 8 milimetrov.

3. Hladno valjanje

Predvaljanje na valjarni Bistral B1. Večino tople valjanih trakov najprej hladno valjamo na valjarni Bistral B1. Nekatere izdelke – to še posebej velja za rondel – na tej valjarni zvaljamo do končne debeline, druge pa do končne debeline valjamo na valjarni Blaw Knox 1. Vedno valjamo v več prehodih, katerih zaporedje moramo preračunati glede na uporabljeno zlitino, omejeni

pa smo s karakteristikami valjarne. Končna debelina trakov, ki pridejo z valjarne Bistral B1, znaša običajno od 1,5 do 5 milimetrov. Glede na končni izdelek, želena debelino ali stanje dodamo med posameznimi prehodi medfazno žarjenje, ki ga izvajamo v plinski žarilni peči Ebner.

Rebrenje na valjarni Bistral B1. Valjarno Bistral B1 uporabljamo tudi za izdelavo rebrastih trakov, ki se nato razrezujejo v rebraste pločevine. Rebrenje poteka s pomočjo posebnih valjev, v katere je vrezan negativ vzorca rebraste pločevine. Izdelujemo tri standardne vzorce, duet in kvintet, ki se večinoma prodajata v Evropi, in diamond, ki ga večinoma izvažamo v ZDA.

Končno valjanje na valjarni Blaw Knox 1. Vhod na valjarno Blaw Knox 1 so hladno valjani trakovi, ki smo jih predvaljali na valjarni Bistral B1, ali tople valjani trakovi mehkejših zlitin (pri katerih nismo omejeni z močjo valjarne). Na valjarni Blaw Knox 1 valjamo trakove do končne debeline, ki znaša najmanj 0,50 milimetra za program RRT ali najmanj 0,15 milimetra za program FTT. Vedno valjamo v več prehodih, glede na uporabljeno zlitino, končno debelino ali želena stanje pa dodamo medfazno žarjenje in medfazni obrez, ki ga izvajamo na škarjah Böcker.

Pri valjanju uporabljamo valjčno olje z dodatki. Valjčno olje služi za preprečevanje neposrednega stika traku z valji, da je hkrati dovolj trenja med trakom in valji (da valjarna

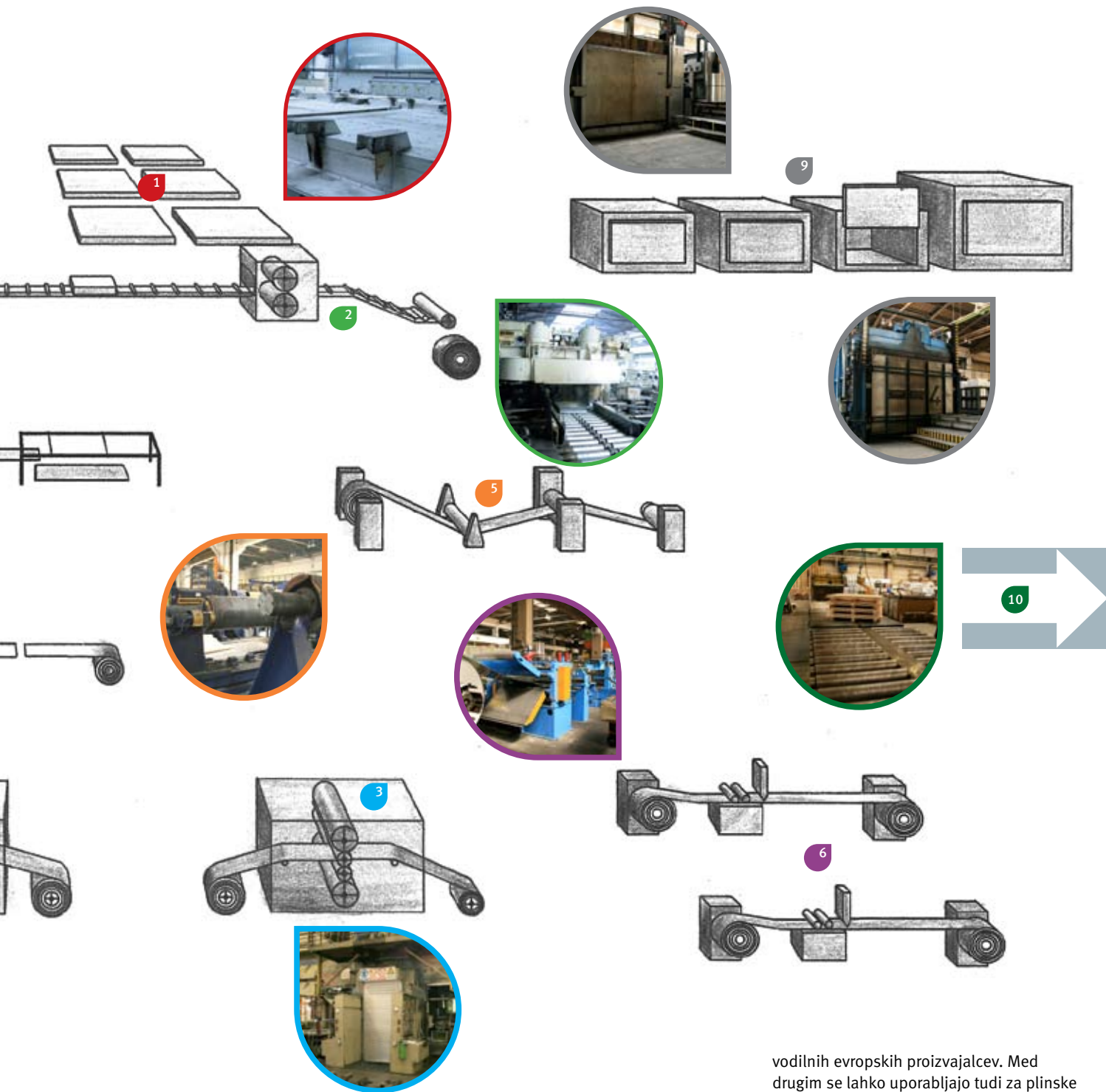
»zagradi«) in za hlajenje valjev. Valjčno olje kroži v zaprtem sistemu in se filtrira na ploščnih filtrih s pomočjo filtrirne zemlje. Oljni hlapi se lovijo na valjarnah in vračajo s pomočjo Airpure sistema. Ta je sestavljen iz pralnika plina in destilacijske naprave.

4. Natezno ravnanje trakov

Na natezno ravnalnem stroju lahko ravnamo hladno valjane trakove. Debeline trakov, ki jih lahko ravnamo, so do dva milimetra za perale in bolj legirane alumane ter 2,5 milimetra za ostale, mehkejše zlitine. Natezno ravnalni stroj s pomočjo ravnalnih valjev in ravnalne kasete odpravlja nepravilnosti trakov (npr. valoviti robovi ali klobuk na sredini traku).

5. Desiniranje trakov

Desinirani trakovi se izdelujejo na desinirni valjarni. Postopek je podoben rebrenju

trakov, saj trak valjamo z valji, na katerih je negativ želenega vzorca. Desinirani trakovi, katerih največja širina je 1000 milimetrov, se največ uporabljajo za pokrivanje streh in za notranje obloge hladilnih naprav.

6. Končni obrezi in razrezi trakov

Končni razrezi trakov se vršijo na škarjah McKay. Najmanjša širina traku, ki ga lahko izrezujemo na teh škarjah, je 50 milimetrov, največja pa 1250 milimetrov. Debeline so med 0,50 in 2,50 milimetra. Razrez je lahko zadnja operacija pred pakiranjem, trakove pa lahko pred pakiranjem še žarimo. Na odločitev, katero tehnološko pot bomo izbrali, vpliva uporabljena zlitina in stanje trakov ter posebne zahteve kupcev, kot sta na primer namen uporabe ali zahteva, da so trakovi naviti na kartonskem tulcu.

7. Razrezi rebrastih pločevin

Rebraste pločevine razrezujemo na rezalni liniji za pločevine RL5. Rebrastemu traku na liniji najprej obrežemo robove, nato sledijo leteče škarje, ki trak razrežejo na želene dolžine pločevin. Pri širini in dolžini se prilagajamo željam kupcev, vendar v okviru možnosti, ki jih škarje nudijo. Glede na uporabno širino škarij kupcem nudimo mali in srednji format rebrastih pločevin, veliki formati pa se izdelujejo na škarjah Ungerer, ki so bile preseljene v Seval.

8. Izsekovanje rondel

Rondele izsekujemo na treh štancih za izsekovanje rondel: 500-, 400- in 100-tonski. Za vsako od treh štanc imamo različna orodja, s katerimi izsekujemo rondel v zelenih dimenzijah. Naše rondel se največ uporabljajo za izdelavo kuhinjskih posod

vodilnih evropskih proizvajalcev. Med drugim se lahko uporabljajo tudi za plinske tlačne posode, posode za mleko (»kangle«) in satelitske antene.

9. Končno žarjenje

Končno žarjenje je prilagojeno vrsti izdelka, izbrani zlitini, stanju in končnim dimenzijam izdelka. Pri nekaterih izdelkih, kot so na primer rondel in nekatere vrste trakov, je žarjenje zadnja operacija pred pakiranjem. Pri drugih pa trakove najprej odžarimo in nato razrežemo. Primer so rebraste pločevine. Rondel, trakovi za rebraste pločevine in trakovi v medfazi se žarijo v plinski komorni žarilni peči Ebner. Ostali trakovi se žarijo v električnih komornih žarilnih pečeh.

10. Pakiranje

Pakiranje je zadnja operacija, preden se izdelki odpremiijo h kupcem. Pred pakiranjem je izveden nadzor kakovosti, kjer se preverijo mere, površina in mehanske lastnosti izdelkov. Embalaža je prilagojena vrsti izdelka in potrebam ter željam kupca.

Kako pridobiti dovoljenje za delovanje agencije za zagotavljanje dela?

PROIZVODNE DRUŽBE BI TEŽKO IZPOLNJEVALE ZAHTEVANE POGOJE

Metka Lašič

Na sestanku predsednika uprave družbe Impol 2000, d. d., s predsedniki svetov delavcev posameznih družb, njihovimi namestniki in pooblaščenici reprezentativnih sindikatov, ki je bil meseca maja, je bil sprejet dogovor, da se začnejo postopki registracije agencije za zagotavljanje dela drugemu uporabniku (v nadaljevanju: agencija) v proizvodnih družbah skupine Impol, saj ima v skupini dovoljenje za delovanje agencije sedaj samo družba Kadring.

Preverili smo, kakšne pogoje mora izpolnjevati delodajalec, da lahko opravlja to dejavnost. Iz navedenega v nadaljevanju lahko zaključimo, da nobena proizvodna družba v skupini Impol ne izpolnjuje pogojev za pričetek postopka za vpis v register agencij za zagotavljanje dela. Dejavnost agencije pravno opredeljujejo naslednji predpisi: Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, Pravilnik o pogojih za opravljanje dejavnosti agencij za zaposlovanje in Zakon o delovnih razmerjih.

Delodajalec lahko opravlja dejavnost

zagotavljanja dela drugemu delodajalcu pod pogojem, da je vpisan v register agencij za zagotavljanje dela. Register je javna knjiga, ki ga vodi Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (v nadaljevanju: MDDSZ). Vpis v register agencij za zagotavljanje dela delavcev drugemu delodajalcu je trajen; agencija pa mora vsako leto MDDSZ do 31. marca posredovati poročilo o svojem delu.

Delodajalec ne more vpisati dejavnosti agencije v sodni register, če ni vpisan v register agencij za zagotavljanje dela. V skladu s Pravilnikom mora delodajalec, ki opravlja dejavnost agencije, izpolnjevati naslednje pogoje:

- oseba, ki opravlja dejavnost agencije, mora biti pri delodajalcu v delovnem razmerju;
- oseba, ki opravlja dejavnost agencije, mora imeti najmanj višješolsko izobrazbo;
- oseba, ki opravlja dejavnost agencije, mora imeti najmanj dve leti ustreznih delovnih izkušenj (ustrezne delovne izkušnje so zlasti delo na kadrovskem področju in področju izobraževanja in drugo delo na področju zaposlovanja, kot je pedagoško, andragoško, psihološko in podobno delo);
- oseba, ki opravlja dejavnost agencije, mora imeti opravljen strokovni izpit za delo z brezposelnimi osebami;
- agencija mora imeti ustrezne delovne in pomožne prostore ter ustrezno pisarniško in tehnično opremo, ki zagotavlja vodenje ustreznih evidenc ter pristojnim organom in pooblaščenim osebam omogoča vpogled v njeno po-

slovanje (delovni prostor predstavlja samostojna soba ali ločen prostor, ki zagotavlja varstvo osebnih podatkov, pomožni prostor je od delovnega prostora ločen predprostor, ki strankam omogoča primerno čakanje);

- agencija mora imeti tudi sanitarije za stranke in zaposlene;
- v poslovnih prostorih mora biti na vidnem mestu izobešeno potrdilo o vpisu agencije v register;
- agencija mora zagotavljati izvajanje dejavnosti tako, da je dostopna tudi invalidnim osebam.

Delodajalec, ki želi opravljati dejavnost zagotavljanja dela, na MDDSZ naslovi vlogo, ki mora vsebovati:

- naziv podjetja in sedež pravne osebe, podatke o poslovnem organu, zastopanju in obsegu pooblastil;
- podatke o osebah, ki bodo opravljale dejavnost zagotavljanja dela delavcev drugemu delodajalcu z dokazili o sklenitvi delovnega razmerja, vrsti in stopnji strokovne izobrazbe z opisom zahtevanih delovnih izkušenj in potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu;
- natančen naslov kraja opravljanja dejavnosti in opis prostorov s tlorisno skico in dokazili o pravici do razpolaganja s prostori;
- seznam in opis tehnične opremljenosti za izvajanje dejavnosti;
- način zavarovanja osebnih podatkov;
- navedbo, ali podjetje, ki opravlja dejavnost agencije poleg nameravane dejavnosti opravlja tudi katero drugo dejavnost;
- predvidene finančne vire za opravljanje dejavnosti;
- cenik storitev.

Pred izdajo odločbe o vpisu v register prostore, v katerih bo delovala agencija, in druge pogoje, preveri inšpektor RS za delo. Kljub vloženi vlogi delodajalca za vpis v register še ni zagotovljeno, da bo vloga dejansko tudi uspešna, saj MDDSZ pri odločitvi o vlogi za vpis v register upošteva:

- število brezposelnih pri območnih službah Zavoda RS za zaposlovanje,
- potrebe delodajalcev po delu oziroma po zaposlitvi novih delavcev na tem območju,
- vrsto in obseg programov aktivne politike zaposlovanja,
- število obstoječih agencij in
- spoštovanje predpisov pri dotedanjem poslovanju.

Metka Lašič

Splošne informacije o agenciji za zagotavljanje dela drugemu delodajalcu

- Agencija ima zaposlene delavce, ki jih posoja drugim delodajalcem – uporabnikom. Agencija skrbi za njihovo plačilo (tako v času, ko delavec opravlja svoje delo pri uporabniku, kot v času, ko je delavec na dopustu ali na bolniškem dopustu, in tudi v času, ko uporabnik delavca več ne potrebuje, delavec pa še ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi z agencijo).
- Uporabnik mora sicer pred začetkom dela delavca obvestiti agencijo o vseh pogojih za opravljanje dela, ki jih mora izpolnjevati delavec, in ji predložiti oceno tveganja za nastanek poškodb in zdravstvenih okvar.
- Tudi agencija mora spoštovati časovne omejitve sklepanja pogodb o zaposlitvi za določen čas (največ dve leti z istim delavcem za isto delo), pri čemer mora spoštovati tudi 59. člen Zakona o delovnih razmerjih (ZDR, Ur. l. RS, številka 42/02 in nad.), ki določa, da agencija ne sme posredovati istega delavca istemu uporabniku za opravljanje istega dela več kot eno leto. To določilo seveda ne omejuje agencije, da ne bi uporabniku po izteku tega obdobja zagotavljala delavca za drugo delo ali drugega delavca za isto delo.
- Agencija mora poskrbeti tudi za objavo prostega delavnega mesta v skladu s 23. členom ZDR. Če iz letnega poročila izhaja, da delodajalec ni opravljal dejavnosti agencije, se le-ta izbriše iz registra agencij po uradni dolžnosti.

Sindikata SKEI bo dobil novega predsednika

VOLITVE BODO V JULIJU

Po osmih letih opravljanja funkcije predsednika sindikata SKEI Impol se Tone Detiček posavlja. Mandat mu sicer poteče šele junija leta 2011, vendar se je odločil, da bo svojo sindikalno pot predčasno prekinil. Kmalu bo namreč izpolnil pogoje za upoko-jitev, prav tako ima težave z zdravjem, zato meni, da je pravi čas, da mesto predsednika SKEI Impol prepusti drugemu kandidatu. V ta namen sindikat SKEI razpisuje volitve, ki bodo potekale 7. in 8. julija v podružnicah sindikata znotraj industrijske cone Impol. Na volitvah bodo lahko sodelovali člani sindikata SKEI. Kandidacijski postopek je že zaključen. Kandidati za mesto predsednika so naslednji:

Aleks Šega
(Impol PCP)

Mladen Tramšek
(Impol FT)

Ivan Unterlehner
(Impol Servis)

Zmagal bo tisti, ki mu bo uspelo zbrati več kot 50 odstotkov glasov. V primeru, da nobenemu od kandidatov ne bo uspelo doseči navedenega odstotka, bo razpisan drugi krog volitev, v katerega se bosta uvrstila prva dva kandidata. Tone Detiček pravi, da so vsi prijavljeni kandidati ustrezni, saj meni, da ima vsak od njih potrebna znanja in izkušnje s sindikalnim delom ter občutek za sočloveka, ki je pri delu sindikalista posebno pomemben.

Detičkovo dobo predsedovanja je zaznamoval predvsem korekten odnos do pogajalskih partnerjev, širina sindikalnega delovanja (to je poleg pogajanja z vodstvom zajemalo tudi upravljanje počitniških kapacitet in pomoč pri organizaciji družabnih dogodkov) in strpnost, s pomočjo katere je po mirni poti uveljavljal interese delavcev. Vsekakor je bodočemu predsedniku zapusti trdno dediščino, zato je pred kandidatom, ki ga bo nadomestil, velik izziv. Tone pravi, da se bodo sindikalisti v prihodnosti ukvarjali predvsem z naslednjimi vprašanji: ohranjanje delovnih mest, zagotavljanje dostojne plače za delavce (ta naj bo delu primerna) in skrb za dobro počutje in zdravje zaposlenih, ki ga bodo ob podaljševanju delovne dobe še kako potrebovali.

Z rezultati volitev in predstavitev novega predsednika se boste lahko seznanili v prihodnji številki Metalurga.

Plačni sistem in spremljanje delovne uspešnosti

DELOVNA USPEŠNOST SE OCENJUJE S TRISTOPENJSKO LESTVICO

Plačni sistem je v družbah v skupini Impol, kjer je organiziran reprezentativni sindikat (Impol LLT, Impol FT, Impol PCP), urejen s podjetniško kolektivno pogodbo. V ostalih družbah je plačni sistem urejen s Pravilnikom o plačah in drugih prejemkih. V družbah Stampal SB in Unidel, kjer se je na novo organiziral reprezentativni sindikat, so podjetniške kolektivne pogodbe v fazi izdelave predloga.

Določbe v ZDR (Zakon o delovnih razmerjih) in kolektivni pogodbi dejavnosti predstavljajo minimalne standarde glede plač. ZDR določa tri kriterije, s katerimi se naj ugotavlja delovna uspešnost: kvaliteta opravljenega dela, obseg (količina) opravljenega dela in gospodarnost dela (npr. prihranek stroška). Po navedenih kriterijih spremljamo delovno uspešnost zaposlenih tudi v posameznih družbah v skupini Impol, pri čemer se pri oceni delovne uspešnosti, zraven osnovnih treh kriterijev, uporabljajo dodatni kriteriji: samostojnost delavca pri delu, odnos do sodelavcev, odnos do strank in poslovnih partnerjev, sposobnost prilagajanja delavca različnim situacijam, samoiniciativnost delavca in p.

Delovno uspešnost delavca za pretekli mesec ocenjuje vodja v skladu s tristopenjsko lestvico v okviru posameznega kriterija za ugotavljanje delovne uspešnosti. V prvo stopnjo se uvrsti delavec, ki ni dosegel predvidenih delovnih učinkov, za kar prejme oceno ENA. V drugo stopnjo se uvrsti delavec, ki je v celoti dosegel predvidene delovne učinke, za kar prejme oceno DVE. V tretjo stopnjo se uvrsti delavec, ki je presegel predvidene delovne učinke, za kar prejme oceno TRI. V primeru daljše odsotnosti delavca (bolniška, dopust) se delovna uspešnost ne oceni (ocena 0).

Če je delavec po katerem koli kriteriju delovne uspešnosti ocenjen z oceno ENA, je njegova skupna mesečna delovna uspešnost ocenjena ENA, kar pomeni, da ni dosegel pričakovanih delovnih učinkov. V primeru večkratne zaporedne negativne ocene, lahko začne delodajalec s postopki odpovedi pogodbe o zaposlitvi

iz razlogov nesposobnosti. V posameznih kolektivnih pogodbah dejavnosti je predvidena tudi možnost izplačila negativne delovne uspešnosti.

Namen ugotavljanja delovne uspešnosti je predvsem v pridobivanju podatkov za načrtovanje in spremljanje strokovnega razvoja delavcev (karierni sistem) in napredovanje delavcev. V postopkih odpovedi pogodb o zaposlitvi iz poslovnih razlogov je ocenjevanje delovne uspešnosti lahko tudi eden od kriterijev za določanje presežnih delavcev. Ocenjevanje delovne uspešnosti je lahko tudi podlaga za stimulatívno nagrajevanje zaposlenih. Žal, zaradi velikih odstopanj dejanskih rezultatov od planiranih, v letu 2009 v družbah skupine Impol ni pogojev za delitev stimulacij. Razdelimo lahko namreč samo toliko, kot smo ustvarili oziroma privarčevali.

ln če smo že pri stimulacijah oziroma finančnem nagrajevanju, moramo ome-niti, da je bil v vseh dosedanjih merjenih organizacijske klime ta dejavnik med najslabše ocenjenimi. V kvalitativnih delavnicah, kjer smo analizirali vzroke za slabe ocene, smo ugotovili, da zaposleni zamerijo vodjem njihovo subjektivnost pri ocenjevanju. Ugotavljamo, da se mnogi naši organizacijski vodje poslužujejo uravnilovke in v povprečju ocenjujejo večino zaposlenih enako. S tem dajejo potuho slabim delavcem, dobrim pa na ta način zmanjšujejo motivacijo. Res je, da je ocenjevanje delovne uspešnosti zelo težka naloga in zahteva od vodje veliko spremljanja, znanja in izkušenj. Vodja mora znati sodelavcu razložiti, zakaj ga je ocenil dobro ali zakaj ga je ocenil slabo. Vodje se takšni razlagi radi izognejo, kar je narobe. Ključnega pomena je, da se zavemo, da je motivacija zaposlenega in s tem posledično njegova uspešnost izključno odvisna le od ustrezne vloge vodje, od tega koliko in kako delavca spodbuja in mu omogoča prave in pravočasne informacije. Slednje vpliva na uspešnost posameznih procesov, posamezne družbe in uspešnost celotne skupine Impol.

Športne igre sindikata Skei v Slovenski Bistrici

ORGANIZACIJO ŠESTIH ŠPORTNIH IGER SKEI SO VODILI PREDSTAVNIKI SINDIKATA SKEI IMPOL

V soboto, 23. maja, so v Slovenski Bistrici potekale športne igre sindikata Skei. Igre je obiskalo približno 500 obiskovalcev, od tega jih je skoraj 400 tekmovalo. Tekmovalce, ki so prišli iz enajstih regij Slovenije, so v uvodu srečanja pozdravili županja Občine Slovenska Bistrica Irena Majcen, podpredsednik Skei Martin Dular, predsednik Skei Podravje Branko Medik in Jože Fajs, ki je bil, skupaj s Tonetom Detičkom, glavni organizator dogajanja. Igre so se odvijale v šestih disciplinah (mali nogomet, odbojka, namizni tenis, pikado, met kamna in vlečenje vrvi). Tekmovalci so k igram zelo resno pristopili in se borili za zmago. Med njimi je vladalo dobro vzdušje, k čemur je zagotovo pripomoglo tudi sončno vreme, odlična jedača in pijača. Pomembno vlogo so imeli tudi tekmovalci Impola, ki so s svojo požitvovalnostjo Skei Podravju pomagali priboriti drugo mesto v skupnem seštevku.

Igre so po pričakovanjih zelo dobro uspele. Izkazale so se naše izkušnje s prirejanjem podobnih dogodkov iz preteklih let. Ekipa Impola je organizacijo uspešno izvedla, za kar smo prejeli tudi številne pohvale. Pomembno podporo nam je nudilo tudi vodstvo Skei Podravja, zahvalil pa bi se tudi Zavodu za šport in Božu Juhartu, ki sta svoje delo odlično izpeljala.

Tone Detiček

Naša pričakovanja so izpolnjena, poleg vsega nam je tudi vreme bilo naklonjeno. V samo organizacijo smo vložili veliko truda, verjamem pa, da bi ga morali vložiti še več, če ne bi bili že »oboroženi« z večletnimi izkušnjami s prirejanjem športnih iger. Kot organizatorji smo poskrbeli za najem prostorov, hrano, varnost, novinarsko središče, zagotavljanje potrebnega osebja in še marsikaj bi se našlo. Pri igrah je tudi sodelovalo kar nekaj članov sindikata Skei Impol, ki so vse svoje delo odgovorno opravili. Vesel sem, da smo ponovno lahko potrdili, da smo dobri organizatorji.

Jože Fajs

Upokojili so se ...

Ivan Kovačič

Ivan se je v Impolu zaposlil leta 1982, pred tem pa si je nabiral delovne izkušnje v številnih drugih podjetjih, kot so TAM, Granit, Unior in Hindromontaža. Za zaposlitev v Impolu se je odločil zaradi selitve v Stari Grad pri Makolah. V Impolu je najprej začel z delom v valjarni kot rezalec. Ta obrat ima še danes v zelo dobrem spominu, saj pravi, da je bilo delo tam dobro in pestro, prav tako se je s sodelavci dobro razumel. Po nekaj letih, v času, ko je bila valjarna v krizi in je bilo potrebno nekaj delavcev poslati v profilarno, se je odločil, da bo tudi on med tistimi, ki bodo menjali delovno okolje. V profilarni je začel z delom na žagi, nato pa nadaljeval na sredinski stiskalnici, zadnjih deset let pa v glavnem delal na »vekarci«. S časom so se tudi odnosi znotraj delovnega okolja spremenili. V Impolu je pogrešal spoštovanje do sodelavcev. Pravi, da se še danes jasno spominja časov, ko je v TAM-u direktor vsakega delavca, ki ga je srečal v hali ali na hodniku, pozdravil in mu dal roko.

V pokoju Ivanu zagotovo ne bo dolgčas. Tega, da bo zdaj več časa doma, je zelo vesela njegova žena Berta. Skupaj vzdržujeta majhno kmetijo, ki zajema nekaj glav živine in zemlje, ki jo obdelujeta za svoje potrebe. Prav tako si bo čas krajšal z obiski svojih vnukov. Trenutno ima štiri, na poti pa so še trije, tako da se bo v kratkem času družina močno povečala. Ivan je vesel vseh obiskov svojih otrok in vnukov.

Ivan je bil dober sodelavec. Znal je popestriti vzdušje ob delu. Pogrešali ga bomo.

Sodelavci

Ludvik Ribič

Ludvik je prvič prišel na delo v Impol leta 1965, v svoji učni dobi, ko je šolanje potekalo v naslednjem vrstnem redu: tri mesece pouka in šest mesecev obvezna prakse. Leta 1968 je šolanje zaključil, se za kratek čas zaposlil in še isto leto odšel na služenje vojaškega roka. Maja 1970 se je vrnil v Impol in se sedaj, po štiridesetih letih delovne dobe odpravlja v zaslužni pokoj. S svojim delom je pričel v vzdrževanju (današnja Tehnika-Set), kjer je bil zaposlen 26 let. Delo je bilo zanimivo in raznoliko, saj se je opravljalo po celotni coni Impola. Ko se je Impol organizacijsko reformiral, je Ludvik dobil svoje delovno mesto v cevarni, kjer je delal kot ravnalec. Delo je potekalo v dveh izmenah. Na enem stroju je največkrat delal en sam delavec, če je bilo delo težje, pa mu je na pomoč priskočil še eden delavec. Za delo pravi, da ni bilo tako težko, včasih je res bilo težje, večinoma pa ne. Njegovi nadrejeni v cevarni sta bila Marjan Čretnik in Bogdan Bizjak. S sodelavci v cevarni, pravi, se je dobro razumel in delo je zato hitreje in seveda lažje minevalo, na Impol pa ga vežejo lepi spomini. Ludvik je poročen. Z ženo Danico imata hčerko in sina ter enega vnuka. Doma ima nekaj zemlje, njivo in travnik, zato se vedno nekaj najde za početi, tako da se dolgega časa v prihajajočem obdobju ne boji.

Ludvik je bil zelo vesten delavec, s sodelavci se je zelo dobro razumel. Svoje delo je opravljal marljivo in vestno. Zanj lahko rečem samo dobro. V prihodnosti mu želim veliko zdravja in sreče v družini in da bi še dolgo užival sadove svojega dela.

Bogdan Bizjak

Alojz Puklič

Alojz se je v Impolu zaposlil leta 1974. Ta zaposlitev pa ni bila njegova prva, ampak je bil pred tem zaposlen v Steklarni v Slovenski Bistrici. Tam je delal »na peči«, kjer je bilo delo zelo težko in bilo je vroče, kar je vplivalo na njegovo zdravstveno stanje. Zato se je odločil, da bo pridobil dodatno izobrazbo, naredil polkvalifikacijo in si delo poiskal v Impolu. Tukaj se je najprej zaposlil v stari valjarni, nato nekaj mesecev nadomeščal delavca v livarni in potem vseskozi delal v novi valjarni. Delo v valjarni je potekalo na tri izmene, preizkusil pa se je na različnih delovnih mestih. Bil je žarilec, rezkalec in pred upokojitvijo viličarist. V svojih šestintridesetih letih dela v Impolu je menjal veliko »majstrov«. Z sodelavci, pravi, so se vseskozi zelo dobro razumeli, zato so delovne ure hitreje tekle. Sedaj je Alojz že na letnem dopustu, ki bi ga rad še izkoristil, saj mu je poleg letošnjega ostal še lanski. Lani je bilo toliko dela, da ni bilo časa za dopust! Alojz je poročen z Ljudmilo in ima tri otroke: dva sinova in eno hčerko. Po 10. juliju, ki je njegov zadnji dan zaposlitve, pravi, da bo malo pomagal sinu, ki si ureja stanovanje v zgornji etaži hiše. Doma ima tudi malo njivo, travnik in vinograd, tako da mu ne bo dolgčas, saj delo nikoli ne čaka. V prihodnje si želi le, da bi mu zdravje še naprej služilo.

Alojz je bil zelo vreden delavec, do konca je bil zelo vesten. Bil je zelo zaveden in je kljub svoji invalidnosti oziroma zdravstvenim omejitvam delal, kolikor je le lahko.

Bojan Radanovič

V Srbijo na sprostitvev

DOBRE ODNOSE NA DELOVNEM MESTU JE TREBA VZDRŽEVATI

V maju se je skupina sodelavcev in poslovnih partnerjev odpravila na izlet v Srbijo. Obiskali so mesti Beograd in Novi Sad, kjer so si ogledali številne kulturne znamenitosti in se naužili dobre srbske kuhinje. Izlet je bil organiziran interno. Udeležilo se ga je 20 zaposlenih. Ta skupina zaposlenih se vsako leto dvakrat zbere na neformalnih srečanjih in se odpravijo na dvodnevni in enodnevni izlet. Glavne organizatorke srečanj so Stanka Kamenik, Željka Kutija in Zdenka Trdin. Zaposleni menijo, da so tovrstni izleti zelo pomembni, saj pripomorejo k boljši delovni klimi in ustvarjajo sproščene delovne odnose.

Solidarnost še zmeraj obstaja

POMOČ MED SODELAVCI

V juniju se so se zbrali vsi člani izmene iz proizvodnega procesa FTT v družbi Impol FT in složno pomagali sodelavcu Robertu Sajku pri prekrivanju strehe. Kljub vsem obveznostim in neugodnim vremenskim razmeram so uspeli združiti moči in v treh dneh zaključiti z zadanim delom. Omenjeno izmeno vodi delovodja Robert Soršak. Člani izmene pravijo, da so veseli, da so del kolektiva, ki svojim sodelavcem stoji ob strani in jim pomaga, če potrebujejo pomoč. To je še posebej pomembno v teh kapitalističnih časih, ko se vsakdo peha za lasten dobiček, medtem pa se pozablja na sočloveka. Pravijo, da pri njih še vedno živi kanček socializma. Naj nam bo ta izmena za zgled, da se spomnimo, kako pomembno je, da človek dela v kolektivu, kjer velja razumevanje in solidarnost.

Zahvala

●● Zelo lepo se zahvaljujem svoji izmeni iz proizvodnega procesa FTT, da so mi pomagali prekriti streho. Prav tako bi se rad iskreno zahvalil sodelavcem iz cevarne in profilarne ter gasilcem, ki so mi z veseljem priskočili na pomoč. Kljub težavam, ki smo jih imeli z vremenom, nam je uspelo prekriti streho. Vesel sem, da imam priložnost delati v kolektivu, ki je tako dobro usklajen, kjer med sodelavci vlada solidarnost in kjer se vedno rešijo težave, kar pripomore k temu, da vsako delo učinkovito opravimo. ●●

Robert Sajko

Kako pomembno je varovanje okolja?

ANKETA

Marjan Florjančič, Impol FT

Menim, da bi moralo biti varovanje okolja za vsakega samoumevno in ekologija na prvem mestu, tako se vsaj meni zdi. Kdo pa bo skrbel za okolje, če ne mi! Ko sem iz potoka Bistrica pobiral poginule ribe, saj sem tudi sam ribič, me je kar zabolelo srce, in upam, da strupene snovi niso prišle iz Impola.

Zlatko Petrovič, Impol FT

Seveda moramo skrbeti za okolje, moramo ločevati odpadke in varčevati z energijo. Jaz menim, da tudi Impol veliko naredi na področju varstva okolja.

Dušan Korez, Impol LLT

V Impolu se dela po standardih in zato menim, da veliko naredimo za varovanje okolja. Vendar pa ljudje doma še premalo storimo za to, čeprav imamo, na primer v Majšperku, že zbirne ekološke otoke za ločevanje odpadkov.

Robert Blažič, Impol FT

Menim, da za okolje naredimo veliko, in sicer že s tem, ko pospravimo in počistimo za sabo. Vsekakor pa se strinjam, da je okolje potrebno varovati, in menim, da Impol za to naredi dovolj.

Leopold Frangež, Impol FT

Menim, da če v proizvodnji ne bi skrbeli za varstvo okolja, potem nič ne bi bilo. Jaz osebno ločujem odpadke že iz navade, seveda pa na začetku ni bilo tako lahko, saj se moraš navaditi.

Stanko Felser, Impol LLT

Prispevam k varstvu okolja s tem, da doma ločujem odpadke. Tudi v Impolu ločujemo karton, folije ... Menim pa, da bi lahko storili še več.

Zlatko Šela, Impol FT

Menim, da Impol za okolje naredi dovolj. Doma pa ločujemo odpadke, predvsem steklenice in pločevinke, ki jih oddajamo v posebne zbirne zabojnike. Menim, da lahko vsakdo pripomore k varstvu okolja.

Robert Soršak, Impol FT

V Impolu se za varstvo okolja veliko naredi, saj se vse dela po ISO-standardih. Sam tudi doma skrbim za okolje, predvsem varčujem z energijo, pa tudi ločujem odpadke. Če pogledamo količino odpadkov, ki nastane v enem letu, vidimo, da lahko veliko naredimo z ločevanjem.

Alojz Brumec, Impol LLT

Seveda je varovanje okolja pomembno, tudi jaz ravno tukaj pometam in čistim. V Impolu ločujemo odpadke in mi, delavci to upoštevamo, zato menim, da dosti naredimo. Doma pa naredim vse tako, kot mi žena reče, in tudi prispevam k varstvu okolja.

Kaj se je dogajalo na srečanjih svetov delavcev?

ZADNJE SEJE SVETOV DELAVCEV PRED PRIČETKOM POLETJA

Impol FT, šesta redna seja:

- Direktor družbe Tomaž Smolar je podal poročilo o aktualnih dogajanjih v družbi. Med drugim je omenil, da je poslovanje družbe Impol FT zadovoljivo, saj dosegajo 95-odstotno zasedenost proizvodnje, medtem ko je povprečna zasedenost proizvodnje v kovinsko-predelovalni industriji 60-odstotna.
- Člani sveta delavcev so bili seznanjeni z odločitvijo uprave, da je potrebno povečati proizvodne količine znotraj skupine Impol nad 8000 ton, saj bi tako zagotovili – glede na razmere na trgu – zadovoljiv poslovni rezultat.
- Pojavilo se je vprašanje, zakaj v zadnjem času ni nobenih napredovanj, pa tudi stimulacij ne, čeprav je poslovanje družbe Impol FT zadovoljivo. Direktor je pojasnil, da družba kljub solidnemu poslovanju ne dosega plana, zato ni podlage za stimulacije. Prav tako so se dogovorili, da se bo ponovno preverilo stanje napredovanj.
- Poslovanje Sevala: Naročila so se v zadnjem času na splošno povečala, imajo pa težave z naročili za foil-stock.
- Podan je bil predlog, da se podporni valji na valjarni B3 ne bi menjevali enkrat mesečno, ampak po potrebi, saj meritve kažejo, da niso obrabljeni in deformirani. Predlog se bo preučil.

Impol PCP, šesta redna seja:

- Željka Kutija, varnostna inženirka, je podala kratko poročilo o reviziji zdravstvene ocene delovnega mesta na pakirni liniji v proizvodnem procesu profili. Ugotovitve se bistveno ne razlikujejo od prejšnje ocene, sprememba je le ta, da zaposlenim ob 30-minutnem odmoru za malico pripadata še dva 10-minutna odmora za počitek. Predlog zdravnika je tudi rotacija delavcev na delovnih mestih, kjer je to mogoče. Svet delavcev lahko v roku 14 dni poda pripombe na poročilo.
- Meritve hrupa se bodo predvidoma izvajale jeseni. Predpisani postopek zahteva merjenje hrupa tako na izvoru kakor tudi skupni hrup. Čeprav je družba Impol PCP lani v sanacijo hrupa vložila veliko sredstev, hrup še vedno ni na zadovoljivi ravni. Zato se pripravlja sanacijski program za reševanje težav s hrupom.
- Zmanjšalo se je število nezgod – lani se je v prvih petih mesecih pripetilo enajst delovnih nezgod, letos pa le štiri.
- Direktor družbe Miro Slatinek je člane sveta delavcev seznanil s poslovanjem v preteklem obdobju. Družba Impol PCP kumulativno zaostaja za planom proizvodnje za 4708 ton.
- Predsednik sveta delavcev Bojan Gril je ostale člane seznanil z vsebino sestanka, ki so ga imeli predsedniki svetov delavcev z upravo Impola 2000.

Impol LLT, peta redna seja:

- Direktor družbe Rajko Šafhalter je povedal, da je obseg naročil v družbi Impol LLT predvsem za proizvodni proces livarna prenzek. Zato tudi predvideva, da bo v naslednjih mesecih družba poslovala z minimalnim dobičkom, lahko pa tudi z izgubo. Zaposlene je pohvalil za uspešno zmanjševanje stroškov, saj se je izmet, ki je bil v prvih mesecih letošnjega leta dokaj velik, v maju občutno zmanjšal. Zaposlene še naprej poziva, naj bodo izredno pazljivi na zmanjševanje stroškov.
- Potekali so pogovori glede delavcev, ki delajo v družbi Impol LLT, vendar pa so zaposleni pri družbi Kadrin. Brigita Juhart je pojasnila razloge, zakaj je tak način zaposlovanja glede na trenutne razmere na trgu primeren. Prav tako je pojasnila, da mora družba, ki želi posredovati zaposlene, pridobiti dovoljenje za posredovanje dela drugemu delodajalcu. Za to je potrebno izpolnjevati številne pogoje, ki pa jih družba Impol LLT ne izpolnjuje. Iz tega razloga se poslužuje storitev Kadringa.
- Andrej Kolmanič je povedal, da se število nezgod pri delu zmanjšuje in apeliral na vse zaposlene, da prijavljajo opažene incidente v čim večjem številu. Prav tako je povedal, da jih je obiskal tudi inšpektor za okolje in prostor, ki ni imel pripomb, kar pomeni, da vse poteka skladno z zakoni.

Ali ste vedeli?

Delež prebivalstva Slovenije predstavlja le 0,46 odstotka prebivalstva Evropske unije, delež slovenskega ozemlja pa le 2,13 odstotka.

Prvo letalo, ki je obkrožilo svet, je za to potrebovalo 175 dni, medtem ko je prvi polet s toplozračnim balonom okoli sveta trajal le 19 dni.

Prvi roman na svetu je napisala ženska. Bila je iz Japonske, njeno ime pa je

bilo Murasaki Šikibu. Roman je izšel leta 1007, imenoval pa se je Zgodba o geniju.

Prebivalec Slovenije ima več možnosti, da umre zaradi padca v starejših letih kot pa zaradi posledic prometne nesreče. Zato le previdno po stopnicah!

Naše celice vsak dan proizvedejo toliko kemične energije, da bi lahko s to energijo svetili s 1500 žarnicami, moči 100 vatov, polno minuto.

Podgane se razmnožujejo tako hitro, da ima lahko par v 18 mesecih več kot milijon potomcev.

Odrasel človek se povprečno nasmehne samo 15-krat na dan. Nasmehnite se in izboljšajte povprečje!

En polet na dolgo razdaljo lahko povzroči toliko škode okolju kot enoletna vožnja z avtomobilom.

Naši sodelavci

BRANKO TOMAZIN

je po poklicu ekonomist. Najprej je sicer želel postati učitelj, vendar si je premislil, saj se je zbal, da bodo tudi njega učenci tako jezili, kot je sam jezil učitelje. V Impolu se je zaposlil še preden je diplomiral. Takrat so namreč v podjetju vzpostavljali novo službo, ki se je ukvarjala z operativno pripravo proizvodnje. Imeli so že nekaj sodelavk, vendar so iskali še moškega, da bi popestril ženski kolektiv. Tako so se spomnili na Branka. Delo je pričel kot planer in tako spoznaval valjarništvo. Po nekaj letih se je vključil v projekt zagona indirektno stiskalnice in bil takrat prestavljen v razvojni oddelek. Po dveh letih dela v razvoju je postal planer za cevarno, na tem delovnem mestu pa je delal vse do letošnjega leta, ko mu je bila ponujena priložnost za prevzem zahtevnejšega delovnega mesta. Odločil se je, da bo izziv sprejel. Tako je junija letos postal vodja planiranja in logistike v podjetju Impol FT. Zase pravi, da rad dela in da se dela ne naveliča, vendar pa mu bo prednost v življenju vedno predstavljala družina, na katero je zelo navezan. Zato mu je dragocen vsak trenutek, ki ga lahko preživi z ženo Bredo, hčerko Katarino in sinom Tomažem. Prosti čas si zapolni s športnimi dejavnostmi, ki se jih loti sam ali z družino. Pravi, da je zelo pomembno, da se človek trudi, da ohranja dobre odnose s svojimi bližnjimi in da je prav, da se službeno in zasebno življenje ločujeta.

Ime: Branko.
Priimek: Tomazin.
Prebivališče: Slovenska Bistrica.
Datum rojstva: 26. september 1963.
Horoskop: tehtnica.
Hobi: tenis, kolesarjenje.
Sanjsko potovanje: preko luže.
Najljubša hrana: »kura« na vse načine.
Največji izziv: izboljšati forehand udarec pri tenisu.
Najhujša nočna mora: padanje z višine.
Misel za zaposlene: »Razhajanje interesov v službi naj ne vpliva na odnose v zasebnem življenju.«
Smisel življenja: družina.

TOMAŽ SMOLAR

je po poklicu univerzitetni diplomirani inženir metalurgije. V Impolu se je zaposlil leta 1991 kot tehnolog v livarni pod mentorstvom Marine Jelen, saj je že v času šolanja v livarni opravljal počitniško delo, prav tako je bil tudi štípendist livarne. Takrat so v livarni uvajali sistem kakovosti. Ko je bilo delo tam zaključeno, so ga premeštili na področje kakovosti. Tam je bil najprej zadolžen za nadzor kakovosti izdelkov, nato pa je čez eno leto prevzel vodenje področja kakovosti, kjer se je soočal z mnogimi izzivi. Leta 2004 je tudi zaključil študij MBA in si pridobil naziv magister poslovne administracije. Leto kasneje se je Impol reorganiziral in divizije in Tomaž je prevzel delovno mesto vodje divizije stiskalništvo. V treh letih, ko je delal na omenjenem področju, jim je uspelo povečati trg industrijskih kupcev palic za avtomobilsko industrijo. Med pomembnejše dosežke šteje tudi povišanje izdelave profilov po načrtih. V letu 2008 so ga prestavili na delovno mesto direktorja družbe Impol FT in tako se je začel ukvarjati z valjarništvom. Glede novega delovnega mesta je imel sprva pomisleke, saj se je zavedal tveganj, ki jih prinaša nedavna investicija v valjarništvo. Po dobrem letu dela na področju valjarništva mu vsekakor ni žal, da se je odločil, da se bo spoprijel s tem izzivom. Prav tako je ponosen, da lahko razvija proizvodnjo in trg folijskih izdelkov, ki sodijo med strateško najpomembnejše programe skupine Impol. Po napornemu delu v službi se najraje sprosti v družbi svoje družine. Z ženo Simono imata dva otroka, in sicer 16-letnega sina Urbana in 13-letno hčerko Tinkaro. Če mu ostane še kaj prostih uric, jih rad preživi ob športnih aktivnostih. Čeprav mu službeno življenje prinaša največje izzive, pa meni, da mu pravo srečo v življenju prinaša prav harmonija v družinskem življenju.

Ime: Tomaž.
Priimek: Smolar.
Prebivališče: Zgornja Polskava.
Datum rojstva: 15. avgust 1965.
Horoskop: lev.
Hobi: tenis, smučanje.
Sanjsko potovanje: Južna Amerika.
Najljubša hrana: morske ribe.
Največji izziv: v recesivnih časih poslovati z dobičkom.
Najhujša nočna mora: odpoved regulacije na valjarni folij.
Misel za zaposlene: hitreje, višje, močnejše.
Smisel življenja: samouresničitev.

Kako dobro poznate Impol?

NAGRADNI KVIZ

1. Kdo od navedenih ni bil nikoli direktor Impola?

- a. Pavel Ketiš
- b. Jože Kavkler
- c. Milan Cerar
- d. Štefan Podričnik

2. Kje je bila posneta spodnja fotografija?

- a. V proizvodnem procesu FFT
- b. V proizvodnem procesu cevarna
- c. V proizvodnem procesu RRT
- d. V proizvodnem procesu profili

3. Kdaj se je pričelo delovanje Impola?

- a. 1945
- b. 1925
- c. 1845
- d. 1825

4. kateri izmed navedenih ni tehnični direktor/direktorica v skupini Impol?

- a. Marina Jelen
- b. Janez Ferk
- c. Vukašin Dragojevič
- d. Marjana Lažeta

5. Kje je zaposlena oseba na fotografiji?

- a. Impol, d. o. o.
- b. Impol FT, d. o. o.
- c. Impol PCP, d. o. o.
- d. Impol 2000, d. d.

6. Koliko družb skupine Impol trenutno deluje v Srbiji?

- a. 1
- b. 2
- c. 3
- d. 4

7. Kdo uporablja tega viličarja?

- a. Direktorji
- b. Metalurški delavci v cevarni
- c. Vzdrževalci v profilarni
- d. Vzdrževalci v proizvodnem procesu RRT

8. Katera družba skupine Impol se ukvarja tudi s prodajo čevljev?

- a. Kadríng, d. o. o.
- b. Unidel, d. o. o.
- c. Impol Servis, d. o. o.
- d. Impol Stanovanja, d. o. o.

9. Kaj počnejo zaposleni na fotografiji?

- a. Protestno odhajajo iz službe
- b. Čakajo na plačo
- c. Čakajo na malico
- d. Sestankujejo

10. Koliko članov šteje uprava družbe Impol 2000, d. d.?

- a. 1
- b. 2
- c. 3
- d. 4

Odgovorite na vprašanja in odgovore pošljite v uredništvo Metalurga do 10. avgusta 2009 in se potegujte za naslednje nagrade:

- 1. nagrada: odprije TRR pri UniCredit s polletnim brezplačnim vodenjem in polog 30 EUR na omenjen račun
- 2. nagrada: praktično darilo: dežnik UniCredit
- 3. nagrada: praktično darilo: priročna svetilka na dinamno

Nagradni kviz je omogočila banka Unicredit.

Izkoristite svoj položaj

BANKA SVETUJE

Čeprav na borzah zelena barva rasti delnic ni več tako redka, je težko govoriti, da je krize konec. Dejstvo pa je, da je to dober znak

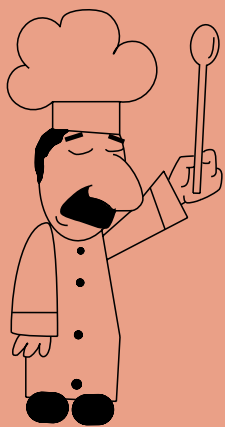
– poznavalci pogosto pravijo, da sledi realno gospodarstvo kapitalskim trgov s šest- do devetmesečnim zamikom, gibanja tečajev vrednostnih papirjev na borzah pa so pretežno posledica dojemanja in zaupanja vlagateljev, manj pa rezultatov podjetij. To lahko vidimo tudi v zgodbi z začetka te krize: najprej je padla vrednost vrednostnih papirjev, nato trošenje prebivalstva, prodaja in na koncu, ko ni bilo več smiselno večati zalog, naročila podjetjem. Še vedno pa ostaja v teh časih glavni cilj, seveda tudi malih vlagateljev in varčevalcev, čim bolj zmanjšati tveganja ob plemenitenu presežnih sredstev. Za plemeniteno pa sta pomembna dva stebra: varnost in donos. Vse naložbe oziroma vsi finančni instrumenti so povezani s tveganjem. Kdor trdi drugače bodisi ne pozna področja bodisi zavaja. Zato lahko govorimo kvečjemu o nizkotveganih naložbah, kamor spada tudi depozit.

Drugi dejavnik za odločanje o plemenitenu je donos. A s krepitvijo zaupanja – in intervencijami Evropske centralne banke – se tudi denar ceni. To pomeni na primer nižje obroke, in sicer cenejša posojila, na drugi strani pa hkrati žal tudi manjši izplen ob vezavi sredstev. A na srečo se denarja – za nadaljnje posojanje gospodarstvu in posameznikom – tudi poslovne banke ne branijo, zato je še čas, da izkoristite svoj položaj. Dokaz za to je tudi akcija UniCredit Banke, in sicer gre za ugodne obrestne mere za depozite. Akcija velja v mesecu juniju. S prenosom poslovanja pa jih lahko še dodatno zvišate.

Za banke je torej razumljivo, da so vas v tem času (še) pripravljeni dodatno nagraditi, računica v ozadju vaše odločitve pa je tudi preprosta. Zakaj bi denar v nogavici realno izgubljal na vrednosti, če lahko prinaša donose, hkrati pa so banke (še posebej v sistemu zajamčenih vlog) mnogo varnejše zatočišče kot domača spalnica. Ne pozabite, poleti je za tatove vrhunec sezone – ne dovolite jim, da se okoristijo na vaših žuljih. Dodatne informacije lahko dobite na elektronskem naslovu daniло.skrbinsek@unicreditgroup.si.

Daniло Skrbínšek,
vodja poslovne enote UniCredit
Bank v Slovenski Bistrici

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Gratinirani krompir z bučkami

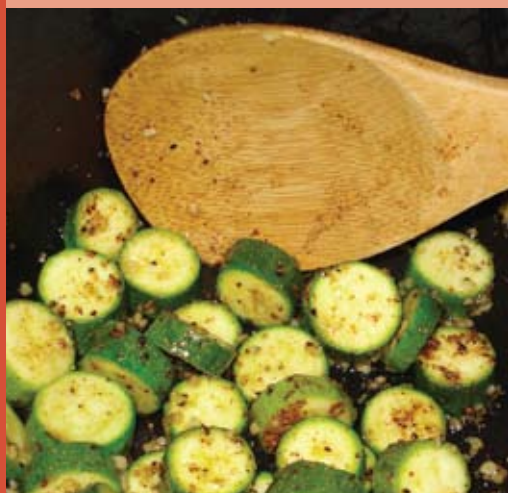
Sestavine:

2 bučki
700 g krompirja
3 mlade čebule ali 5 šalotk
Košček masla
2 dcl sladke smetane
2 rumenjaka
Sol, poper, muškati orešček
200 g sira (gorgonzola, grojer, po okusu)

Krompir operemo in celega skuhamo. Bučke očistimo in narežemo na tanke rezine, v drugo posodo grobo naribamo sir. Čebulo in česen olupimo in na drobno seseklamo ter popražimo, da čebula postekleni. Ko je krompir kuhan, ga olupimo in narežemo na tanke rezine.

Pečico segrejemo na 200 °C. Ognjevarno posodo namastimo z maslom in vanjo kot strešnike izmenoma nalagamo krompir in bučke. Zelenjavo med nalaganjem v posodo potresamo s prepraženima čebulo in česnom, nastrganim sirom, soljo, poprom in muškatinim oreščkom. Posebej v skodelici gladko umešamo sladko smetano in rumenjaka. Pripravljeno zmes prelijemo čez zelenjavo. Posodo damo za 15 minut v segreto pečico.

Pripravljeno jed lahko ponudimo kot predjed, prilogo ali samostojno jed. Če jo ponudimo kot samostojno jed, jo lahko serviramo z na rezance narezano mlado čebulo ali pa bučke nadomestimo z drugo zelenjavo, na primer z jajčevci.

Kaj lahko sami storimo za okolje?

Z MAJHNIMI PRISPEVKI DO VELIKIH REZULTATOV

Vsak posameznik lahko prispeva k boljšemu okolju. Pogosto za to niso potrebne velike spremembe, potrebujemo le malo navdušenja in dobre volje. In tokrat ne govorimo o recikliranju, o katerem smo vsi že veliko slišali, in ki se je marsikoga že »prijelo«! Pripravili smo nekaj predlogov, ki vam bodo pomagali pri varovanju okolja, obenem pa vam bo za to hvaležna tudi vaša denarnica!

Vozite »po pameti«

Ali veste, da omejitve ne pripomorejo le k varnejši vožnji, temveč tudi k manjši porabi goriva? Če boste upoštevali cestnoprometne predpise, boste porabili manj goriva, prav tako pa boste tudi nekaj prihranili.

Kupujte manj

Za proizvodnjo in prevoz vsega, kar kupite, je potrebna energija. Dober način

omejevanja porabe energije je preprosto – kupujte manj. Preden se odločite za nakup, se vprašajte, ali to zares potrebujete. Prav tako kupujte izdelke v večjih embalažah (ti so navadno tudi cenejši) in po možnosti v embalaži, ki jo je možno ponovno uporabiti. Tako na primer namesto piva v pločevinki kupite pivo v steklenici. Ko greste po nakupih, vzemite s sabo košaro ali platneno vrečko. Na tak način ne boste zapravljali denarja za plastične vrečke in prizanesli boste okolju.

Jejte manj mesa

Za gojenje živali in transport mesa se porabi veliko več fosilnih goriv kot za gojenje in dostavo enake količine beljakovin iz rastlinskih virov. Če bi pojedli manj mesa, bi zmanjšali izpuste ogljikovega dioksida in privarčevali velikanske količine vode. Poleg tega bi tudi živeli bolj zdravo!

Ne tratite papirja

Industrija proizvodnje papirja je eden največjih onesnaževalcev okolja in uničevalcev gozdov. Zato dajte star papir v reciklažo. Poleg tega se lahko tudi potrudite in namesto papirnatih brisač uporabljate krpe iz blaga, namesto papirnatih robcev tiste iz blaga itd. Premislite tudi, ali resnično morate podatke, ki jih imate na računalniku, natisniti, ali pa je morda dovolj, da jih preberete na ekranu. Kadar je le mogoče, izkoristite obe strani papirja. Prav tako ne sprejemajte neželene oglasne pošte.

Pravzaprav obstaja ogromno majhnih dejanj, s katerimi zmanjšujemo negativne vplive na okolje. Če bi se vsa ta majhna dejanja udeleževala v praksi, bi bil učinek velik.

Vir: Al Gore,
Neprijetna resnica

						META-LURG	IT. DIRIGENT (RICCARDO)	OLEPŠAN PRIKAZ RAZMER	ZAMAK-NJENOST	RACMAN	ASTA NIELSEN	IMPOL d.d.	MESTO NA SV HRVAŠKE	FILMSKA ZVEZDA V ZDA	POSEST V FEVD. TURČIJI	SLEČENA KAČJA KOŽA	DRŽAVA V SREDNJI AMERIKI
						ŠKOFOV. KAPA						PRIHOD V PROSTOR					
			FR. IGR. (STEPHANE)									HUNSKI POGLAVAR					
			KONICA									HUNSKI POGLAVAR					
			TIP. AM. AVTA									OGNJENI ZUBELJ					
			LESENA POSODA									IGNAC (KRAJŠE)					
GESLO KRIŽANKE			ANTIČNO KOVINSKO VEDRO (VAČE!)	ESTONCI	ZDRAVNIK ZA OČES. BOLEZNI		OKENCE KAMERE							ROMULOV BRAT DVOJČEK			
BIVALNI PROSTOR						PREBIV. GRČIJE			ANG. MLADIN PISATELJ DAHL	RIMSKA 104				SL. ARHITEKT (MARKO)	KA(D)		
						ŠAHIST UDOVČIČ				TONE KUNTNER					AVSTRIJ. SMUČAR (HANS)		
DWIGHT EISENHOWER					SKLAD. W. AMADEUS						SL. KARDINAL (FRANC)					PODALJŠEK ŽIVČNE CELICE	ODPRTINA V STENI STAVBE
					IGRALKA FONDA						DEKOKT						
KAPLANOVA ALI FRANCIŠOVA							ORGAN ZA VID					LADO VAVPETIČ	TELOVAD. (JUKIO)				
							GLASB. INTERVAL						MORSKI RAK				
ULICA				RJAVA KOKOŠ						IZMEČEK IZ UST							
				KANTON V SVICI						PRE-PROGA							
GLED. IGRALEC BADURINA						DELČEK NESNAGE	REKA V PRAGI							HOKEJIST KOPITAR	NEZNA-NEC		
							ANG. IGR. (DEBORAH)								MESTO V FRANCIJI		
PRED-SEDNIK SIRIJE					MESTO V ALBANJI								RAČUNSKI OSTANEK				
					NADLEŽNE ŽUŽELKE								SIMON RUTAR				
									SL. PEVEC (OTO)								KARLI ARHAR
									NATAŠA RALJIAN								
			MANJŠI LETEČI PREDMET V ZAKONSKIH PREPIRIH														
												IMPOL d.d.	GIB. NAVADNO Z ROKAMI				

7	2		9						
1				5					4
	6	3							5
	1		6	3	8				
6				2					9
			4	1	9			8	
3							2	9	
5				6					1
					4			6	3

NAGRADNA KRIŽANKA

Zaradi velikega odziva na nagradno križanko bomo križanko pogosteje vključili v Metalurga. Tudi tokrat vas prosimo, da križanko izpolnite in geslo pošljete v uredništvo Metalurga do 10. avgusta 2009.

Nagrajenci bodo objavljeni v naslednji številki Metalurga.

1. nagrada: vikend paket v brunarici na Treh kraljih
2. nagrada: knjiga Adija Žunca: Smeh ni greh
3. nagrada: zavitek kuhinjske folije

NAGRAJENCI KRIŽANKE

1. nagrada (vikend paket na Treh kraljih):
Brigita Berdnik, Impol FT
2. nagrada (knjiga Adija Žunca: Smeh ni greh):
Breda Koren, Impol LLT
3. nagrada (zavitek kuhinjske folije):
Viljem Rup, Impol FT

Nagrade lahko prevzamete v tajništvu Kadringa.

Metalurg je časopis skupine Impol. Izvršna urednica: Nina Juhart. Avtor fotografije na naslovnici je Nino Verdnik, avtorji preostalih fotografij so: Nino Verdnik, Nina Juhart, Vesna Fišinger, Simona Polak. Vir fotografij: www.sxc.hu. Ilustracije: Aljaž Tršar. AD&D: Jay Erjavec. Lektoriranje: Lucija Hrženjak. Prelom strani in tisk: www.grafis.si. Naklada: 1000 izvodov. Naslov uredništva: Metalurg, Trg svobode 26, 2310 Slovenska Bistrica, Slovenija. Elektronska pošta: nina.juhart@kadring.si. Telefon: 02/80 55 203, telefaks: 02/80 55 202.